

Nedėlinis laikraštis
"LIETUVA"
Išleista kas penktą dieną, Chicago, Ill.
Prenumerata ant mėn.:
Amerikiečiai \$2.00
Užsieniečiai \$3.00
Uždėjęs "Lietuvą" reikią draugiją
ir prenumeratą prisiima, prisiima ir
pažįsta adresą: tel.
A. OLSZEWSKIS,
924 33rd St., Chicago, Ill.
Sub-Station No. 60.

LIETUVA

The Lithuanian Weekly
"LIETUVA"
Published every Friday, at Chicago, Ill.
Executes all kind of Job Print-
ing and translating in Li-
thuanian, Polish and
English languages.
Subscription \$2.00 per year.
All communications must be addressed
to:
A. OLSZEWSKI,
924 33rd St., Chicago, Ill.
Sub-Station No. 60.

Nr. 28

CHICAGO, ILL., PETNYCZIA, 13 Liepos (July) 1900 m.

ENTERED AT THE CHICAGO, ILL. POST OFFICE AS SECOND CLASS MATTER.

Metas VIII

Politiszkos žinios.

Sziaurini Amerika.

Mieste Kansas City atsibuvo generalizka demokratizkos par-
tijos konvencija. Susirinkę de-
mokratai pastatė kandidatus: ant
prezidento vadovą partijos
Bryana, ant vice prezidento Ste-
vensoną. Ant reikalavimo
Bryano, nors tas partijai gali už-
kentti, ir šį metų demokratų
savo platformą įveda liuosą
mūsų sidabrinų pinigų, pagal
normą, kad 16 uncių sidabro bu-
tų lygūs 1 uncių aukso, nors
iztikro vertė aukso šįdien yra
didesnė. Demokratai garsina sa-
vę priešizinkais: trustų, karių,
platinimo Amerikos valdybų,
dauginimo kariaunos, bet užtai
rengiasi suskubinti nukasimą
Niacaraguso kanalo ir paimti jį
savo kontrole ir apgynimu. To-
kia kontrolė vienok turi pasi-
priešinti visos kitos viespatys-
tės turinčios reikalus ant abiejų
oceanų, taigi veik wisa Europa
ir Japonija su China. Kaipgi
demokratai tikisi apginti kanalą
beveik prieš visą svetį, atmes-
dami dauginimą kariszkų pajė-
gų? Iš visko matyti, kad abidvi
partijos daugias žada, negu ga-
lės išpildyti. Priesiztaujančias
vienok programas labiau už-
kentę demokratams, jeigu rinkė-
jai žiūrėtų ant programų. Dabar
abidvi partijos, taigi lygia de-
mokratai, kaip ir republikonai ti-
kisi pereiti per rinkimus, bet
katra partija iztikro perėis, to
nieks ne gal žinoti. Iki šiol,
per rinkimus vis valdymas par-
tijų Amerikoje mainėsi: po repu-
blikonų valdžia patekdavo de-
mokratams, nors iz tikro ne wie-
na, nė kita negalėjo užgėdinti
gyventojų ir nė wiena, nė kita
ne išpildė to, ką žada prieš rin-
kimus.

Rodosi, kad wilty amerikonų
kaslink užbaigimo kowos ant Fi-
lipinų ne teip greitai izsipildys,
kaip randas, pagarsindamas atlei-
dimą pasikėliams, tikėjo. Pa-
sikėliams, nors jų daugumai,
ne patinka, kad amerikoni nori
ant jų salų kuo daugiasiai ame-
rikonų aprupinti wietomis. Po
garsiai prezidento proklamacijai
mažai filipiniečių padėjo ginklus
ir atsisadė ant amerikonų malon-
ės. Muszias salų widuriuose ne-
silauja. Pereitą sanwaitę wiso-
kines susitikimose 11 amerik-
onų likosi užmūstyti, o 16 pasau-
tų.

Ant Kubos dalį amerikonszkos
kariaunos grąžina į atgal; dabar
jau wienas batalijonas parengtas
ant sugrįžimo. Laikraszičiai
pritaria tokiam padawadyjimui,
bet drauge izsreiskia geismą,
kad ne tik kariauna, bet kad ir
wisi amerikonszki urėdijai kuo
greiciausiai nuo Kubos pasitrauk-
tų, kadangi gyventojai ne rei-
kalauja jau nieko nuo amerikonų.

Karė Afrikoj.

Nors dabar užgimusios Chinose
europiečių ir krikščionių sker-
dynės uždegę kową burų prieš
Anglijos galybę, bet wiesgi kowa ne
pasibaigė. Rodo paskutiniuose
laikuose nė anglionai, nė burai
nieko swarbaus ne nuweikė, ne
atsitiko čia didesnių muszių, bet
mažesni susitikimai pasitaiko
lygiai Oranijoj, kaip ir Transva-
liuje. Ties Standerton ir Hei-
delberg pereinot subatos diena
burai užpuolė ant eskortos jeno-
rolo Bullero, kurisai grįžo nuo
jenerolo Roberts, pas kurį buvo
nukeliawęsi ant pasirodawimo
apie tolesnį karės wėdimą. Nors
iz wiesko matyti, kad burai šiojo
kas keliauja, bet ant pašėmimo
Bullero nusinėti per mažai žmo-

nių, kadangi eskorta užpuolimą
numusė; kitaip, tasei anglizskas
jenerolas būtų patekęs į burų ne-
laiswę. Paskui burai užpuolė
ant Fiksburgo, bet anglizsko gar-
nizono likosi nuwyti. Jenerolas
Brabant 5 d. liepos užėmė Derna-
burgą, iz kur burai tankiausiai
parengdavo užpuolimus ant tru-
kių gabenanczių maisto produk-
tams armijai jenerolo Roberts.
Muszje gi netoli Brouker Spruit
anglijonai nužudė 33 kareiwius
užmūstyti. Komendantas Lim-
mer bandė izswyti burus iz
miesto Rustenburg, bet tas nepa-
sisekė, kelis jo užpuolimus burai
numusė atgal.

Laikrasziis "Times" garsina,
buk daug burų šeimynų iz
Transvaaliaus kraustosi, su wiais
savo krutancizais turtais, į portu-
galizskas waldybas ir buk portu-
galizskos waldžios su noru atei-
wius įsileidžia, duoda jiems di-
dels žemės plotus ant apsigywe-
nimo.

Susineszimai anglizskų wado-
wų, lordo Roberts ir jenerolo
Buller dabar liuos, nuo kelio
burai likosi nuwyti; aplinkinėse
wienog Johanisburgo ir Pretori-
jos yra wis dar gana skaitlingi
burų pulkai. Pereitą sanwaitę
izsistūtas iz Johanisburgo, ant
izstirimo aplinkinių, kapitonas
Rundle, wos 12 mylių nuo miesto
likosi burų apstotais ir su wiais
kareiwiais pateko į nelaiswę.

Anglizski jenerolai atsizuncia į
Londoną žinias, buk jiems nuola-
tai po kelis szimtus burų pasau-
duoda, atiduoda ginklus ir grįžta
ant farmų. Tas gal but ir teisybė,
bet tie, kurie pasiduoda ir pirma
nenoriai stojo į muszius, tik su prie-
warta juos galima buwo kariau-
janczių enlėse užlaikyti: swetimi
delegatai sako, kad burų enlėse
daug buwo tokių, kurie tik su ne-
nora laikėsi pulko, užpulti, tuo-
jaus pasiduodavo, į muszius gi
stojo ir stoja mažesnė ginkluotų
dalis. Tikrų sawo kraszto apgi-
nėjų paduoda ne daugias, kaip
ant 10000 žmonių, prieš 200000
anglijonų.

Korespondentai laikraszičių pas
kurims pasisekė prisigriebti pas
Transvaaliaus prezidentą Kruege-
rį ir su juom kalbėti, twirtina,
kad Krueger sutinka padėti gin-
klas wieną tasyk, kada anglionai
pripažis wisizską neprigulmystę
abiemdwiem republikom pietinės
Afrikos ir suteiks atleidimą tiems
anglizskų waldybų burams, kurie
kariawo Transvaaliaus pusę
prieš anglionus. Kiti wėl ko-
respondentai twirtina, kad Krue-
ger ir Botha pasiduotų anglijo-
nams, bet tam priesiznasi wien
Oranijos prezidentas Steyn ir je-
nerolas de Wett, wadowas Ora-
nijos burų.

Miestas Kumasi, Wakarinės
Afrikos anglizskose waldybose,
wis dar pasikėlusių negrų apsto-
tas, bet gubernatoriui Hodgsonui
pasisekė iz miesto pabėgti ir jis
prisigriebė į Cape Coast Castle.
Palkaujikas Willocks, traukian-
tis į pagelbą apgultiems miestu
Kumasi, atėjo jau į Fomso. To-
liaus stowi didelės negrų pajė-
gos, su kurioms staeis anglijo-
nams susimūzti. Reikia čia to-
dėl laukti smarkaus muszio.

Rytini Azija.

Europos wiespatystės, grie-
damos wieną po kitam Chinų
krasztą, wisi nesitikėjo, kad tas
izduotų tokias waisius, koki da-
bar pasirodė. Chinų randas, be-
sijausdamas per silpną, nesiprie-
sino Europai, bet užtai aizskiai
pamatė sawo silpnumą, rengėsi
ant pasipriešinimo, pirkto wisur,
kur tik galėjo, ginklus, su pagel-
ba europiezkų oficerų organiza-
wos ir mokino sawo kariaunų.

Pirmiaus tarp chiniečių ne buwo
meilės twenybės. Atėjus europie-
cziams, kurie iz chiniečių sten-
gėsi sawo baudiuonius pada-
ryti, tarp jų užgimė nekeitimas
atėjūn lobstanczių kasztais čia-
buwų. Tas nekeitimas swetimų
szuom kartu ustojo meilę twė-
nės chiniecziams, suwienijo juos
ant atsieikimo wieno mierio—
izswijimo arba izskerdimio swe-
timų atėjūnų. Jeigu chiniečių
piktumas kreipiasi ne wien prieš
europieczius bet ir prieš chinie-
czius priėmusius krikščionybę,
tai tame ir krikščioniškų misi-
jonieriai nė bus be kaltės: jie, ant
greitesnio praplatinimo krikš-
czionybės, per sawo pamokslus
niekino ir keikė chiniečių budis-
tizską tikėjimą. Budistai pama-
tė, kad priėmę krikščionybę
chiniečiai atmetė senus wiesų
godojamus papročius; tas ir pa-
dėdė neužkurti krikščionių. Laike
dabartinų maisztų boxerai
izspjovė daugias chiniečių
krikščionių negu europiečių:
wiename tik mieste Pekine skait-
lis izskerztų paduoda ant 5000.

Kas atsitiko su europiecziais ir su
ambasadoriais swetimų krasztų
Pekine, to tikrai nieks nežino;
tie žinia, kad 5 d. liepos angliz-
sko ambasadoriaus trioba ne buwo
dar chiniečių paimta, bet ir
ta žinia paeina iz chinizsko szal-
tinio; wienok yra ir wisi prie-
szingos žinios: pagal tas, boxerai
ambasadas wias izsdegino, o
ambasadorius ir ambasados pa-
sielėpusius europieczius izskerdė,
ambasadoriai pats persowė sawo
moteris ir dukteris, kad jos ne-
patektų į chiniezkų rankas. Kaip
wienok yra iztikro, to nežino ne
randai wiespatyscziai. Dabar
pranesa wia, buk Pekine pakilo
kontrewolucija (rewolucija
prieš bokserus ir jų wadową
priežaksztį Tuan). Tą priežingų
rewoluciją buk pakėlė
kunigaikszis Tching, kurisai
apstengias apginti europieczius ir
apstabių kraujo prašėjimui.
Gubernatoriui pietinių provincijų
atsisakė klausyti priskymų
kunigaikszio Tuan. Ant tos
kontrewolucijos krauna dabar
naujas wilty Europos wiespa-
tystės ir tikisi izsgebėti dar ne-
izskerstus, jeigu toki yra, amba-
sadorius ir europieczius Pekine.

Wokietijos ciecuris izsleido net
atsizaukimp į chinieczius, žadė-
damas kiekwienam dowoną po
1000 taelių (beveik tiek jau do-
liarių) už kiekwieną europietį,
kurį atwos wokizskam konsuliui.
3000 maskolizkos kariaunos, iz-
traukusios iz Tien Tsin į Pekiną
turbut pražuwo, kadangi apie
24 d. berželio net 24 d. berželio
jokių žinių nėra. Miestas Tien
Tsin dabar wėl chiniečių apsto-
tas ir bombarduojamas. Swetimų
krasztų admiralai rengias iz
miesto perwėsti wius europie-
czius ir kariauną į miestą Taku.
Wiesi wiespatystės sutiko pa-
westi Japonijai suwadyti mai-
sztų Chinuose ir izsiuosawimp
ambasadoriui, ant ko ji, kaipio
ėsanči arcizausiai nuo Chinų,
greiciausiai gali algabenti sa-
wo kariauną. Japonija wienok
nuo kitų wiespatysczijų pareika
liuos pinigų ant uždegimo kasztų.

Wios didesės Europos
wiespatystės skubiai szinčia ka-
riauną į Chinus teip, kad į 3 sa-
waites bus čia 100000 euro-
pizkos kariaunos; Amerika
szinčia 16000 kareiwų. Tiek
gėros kariaunos, rodosi, turėtų
užtekti ant suwadyti rewolucio-
jos ir apstabių plowynių, jeigu
tarp wiespatysczijų būtų wie-
nybė; to wienok nėra, wiena ki-
tai pawaydi ir neužtekti, stengias
iz akių užbėgti; dėl to pawaydi-
jimui ir stokos wienybės tiek ne-
kalto kraujo dabar Chinuose pra-
lieta.

Indijose prieš Anglijos walia-
džią wėl pasikėlė afridai Himala-
jų kalnų. 21 d. berželio, naktyj,
600 afridų netikėtai įsiveržė į
fortą Khiber perėjime, kur buwo
200 afganizskų kareiwų, dides-
nį dalį izskerdė. Anglizskas
waldžias apėmė baimė, kad pasi-
kelimas dar labiau neisziplatin-
tų, nes turėdama karį pietinėj
Afrikoj, Aszantų kraszte ir Chi-
nuose, Anglija ne įstengtų suwal-
dyti pasikėlimo sziaurinėse Indi-
jose.

Prancuzija.

Prancuzijoj užgimė didesni ne-
sutikimai tarp rando ir kariaunos.
Užstojęs po Gallifetui naujas karės
ministeris Andre griebėsi pir-
miausiai sztabo oficerų, kurie ne
norėjo ministerio priskymų
klausyti: sztabo wiesziņkus per-
kėlė į kariauną, o ant perkeltų
wietos į sztabą paskyrė sawo iz-
tikimus. Tuom padawadyjimu,
nors jis buwo reikalingas, mini-
steris prieš randą ir prieš sawą
pakėlė weik wius prancuzizkos
armijos jenerolus. Jeigu randui
priešingas bus armija, jis ne tu-
rės ant ko remties ir waldyti
krasztą ne galės. Todėl tai da-
bartiniai prancuzizskai ministeri-
jai nieks ne pranaszauja ilgo gy-
wenimo.

Maskolija.

Wokizski laikraszičiai padu-
da, buk caras izsleido manifestą
įwėdanti Finlandijos urėdusos
maskolizską kalbą, sulygina toj
kunigaikszistę tiesas maskolių
atėjūn su tiesoms wietinių gy-
ventojų ir prisako, idant nuo
1905 m. Finlandijos seimas per-
kratintų reikalus kraszto wien
maskolizskoj kalboj. Taigi mat
laikomas už liberalizską žmogų,
kas Mikalojus elgiasi Finlandi-
joj wisi teip kaip Aleksandras II
elgėsi Lenkijoj po maisztų 1863
m. Senatas wienok atsiskakė
garsinti tą caro manifestą kaipio
priešingą kraszto konstitucijai.

Isz Lietuvos.

Isz Naumėscziio paw.

Turbut jau bus du metai, kaip
waldžia daleido lentas kaimuose
lietuwiszkai rasztyti, žinoma, per
pusę—gudiszkai ir lietuwiszkai.
Ko snaudžiante, lietuwiui, kodėl
neimamės už darbo, nepawargu-
mė, ukinikai, sudėję kožnas kai-
liarių už kiekwieną europietį,
kurį atwos wokizskam konsuliui.
3000 maskolizkos kariaunos, iz-
traukusios iz Tien Tsin į Pekiną
turbut pražuwo, kadangi apie
24 d. berželio net 24 d. berželio
jokių žinių nėra. Miestas Tien
Tsin dabar wėl chiniečių apsto-
tas ir bombarduojamas. Swetimų
krasztų admiralai rengias iz
miesto perwėsti wius europie-
czius ir kariauną į miestą Taku.
Wiesi wiespatystės sutiko pa-
westi Japonijai suwadyti mai-
sztų Chinuose ir izsiuosawimp
ambasadoriui, ant ko ji, kaipio
ėsanči arcizausiai nuo Chinų,
greiciausiai gali algabenti sa-
wo kariauną. Japonija wienok
nuo kitų wiespatysczijų pareika
liuos pinigų ant uždegimo kasztų.

Wios didesės Europos
wiespatystės skubiai szinčia ka-
riauną į Chinus teip, kad į 3 sa-
waites bus čia 100000 euro-
pizkos kariaunos; Amerika
szinčia 16000 kareiwų. Tiek
gėros kariaunos, rodosi, turėtų
užtekti ant suwadyti rewolucio-
jos ir apstabių plowynių, jeigu
tarp wiespatysczijų būtų wie-
nybė; to wienok nėra, wiena ki-
tai pawaydi ir neužtekti, stengias
iz akių užbėgti; dėl to pawaydi-
jimui ir stokos wienybės tiek ne-
kalto kraujo dabar Chinuose pra-
lieta.

Isz Palangos.

23 d. gegužio mėn. paėmė mas-
koliai Dr. Wainėkį ir jis sėdi
dabar Liepojoj; per kratą pas jį

ir kitus nieko nerado raudonsi-
liai: apkaltina jį už susineszimus
su koku ten maskolium užrube
žyį gywenanczių; dr. Wainėki-
nėwa padėjė jam pargabenti
Maskoliję knigas, kurias ir paė-
mė ties Rukawa (tarp Palangos ir
Liepojos); neszikai (latwiai)
nurodė ant F. Paulauckio iz Pa-
langos, su kuriuom Wainėkis
tankiai wadūnėdavo, pertai rau-
donsuliai mano, kad Wain. tas
knigas gabeno. Liepojoj dabar
teip daug sumty, kad kalinyj
wietos neuteinka: garus Won-
siackis ir Liepojoj teip pat dar-
buojasi, kaip aug met pas suwal-
kieczius. Buwo krata pas Žiup-
sąj Liepojoj; ten net akmenis
ant kiemo izsgriovė, bet nieko
ypatingo ne rado ir jisai tuom
terpu dar liuosas. Ambraziti
(Sziauliuose) buwo paėmę, bet po
2 dienų paleido. Darė kratą ir
pas adwokatą Lukauckį, pas kurį
gywena Ambr., bet ten ir gi nie-
ko ne atrado.

Ukinikas.

Isz Anykszečių, Ukmer- gės paw.

Anykszečių par. žmonės gana
turtingi. Anyksztėnai leidžia
sawo waukus į mokslą ir kaipio
wisi lietuwiui, kiekwienas rupinasi
izsleisti sawo sunų arba brolių
į kunigus. Pirmiaus tai labai len-
gwa buwo padaryti, nes kiek-
wienas, pabaigęs keturias kliausas,
ukwasciai wadūnodavo į semina-
riją ir anyksztėnai teisingai ga-
davo pasigirti, kad iz jų pa-
rijos yra daugiasiai kunigų...
net ir wyskupas. Bet dabar įwy-
ko umai tokiu atmaina, kad anyk-
szėnai nė suprasti nebegali! La-
biausiai tai atsitiko nuo to laiko,
kada pradėjo leisti waukus mokin-
tis į Liepojos gimnaziją. Lyg
tam laikui mokininiai, klierikai
arba ir studentai—wisi lenkiszkai
kalbėdavo ir su ponais suwaidavo,
o dabar netikiai nieks nekalba,
bet dar daugumas ir nemoka; su
ponais teipi pažinties ne weda.
Isz pirmo anyksztėnai pradziugo.
"Bepigu", kalbėjo, "su tokiais
waukais: ir lietuwiszkai kalba ir
nuo prastų žmonių neisizalina." Bet
wiena laimė, kita nelaimė:
mokininiai nuo prastų žmonių
neisizalina, bet aizskiai pradėjo
szaliutis nuo kunigystės ir nuo
seminarijos. Jaunimas ir su tuom
sutiko, bet seniai ir dawatos bai-
siai supuko. Labiausiai supuko
Anykszečių klebonas Udelis. Rei-
kia pasakyti, kad klebonas su
mokininiais kalba lenkiszka, o
kurie lenkiszkai ne moka, su tais
gudiszkais krewesioja,—tikta ne
lietuwiszkai. Budamas "nekan-
tantas" iz mokininių už lietu-
wiszką kalbą ir už tai, kad jie iz-
tos priezasties jo niekadus nelan-
ko, jis pradėjo siundyti ant mo-
kininių jų twėus. Twėai įtikėjo
kunigelio žodžiams, paklausė jo
rodos,—pažiūrėd tam atskan-
czios ir pasekėms. Žmonės pra-
dėjo kalbėti, kad liepojiszkiai pa-
sileido, girtuokliauna, skaito
"liuterizskas" knigas, apkalbinė-
ja kunigus ir tt. Mažne du metu
atgal wienos mokininis—anyk-
szėnas Kisielius, pabaigęs Sziiau-
stos 4 kliausas, buwo prisipratis
tėwų wadiuoti į seminariją, bet
po dwiejų mėnesių bėgo iz ten
pas sawo draugą į Liepoją. Tė-
wai, pamokinti klebono, atwazi-
wė į Liepoją ir mažne surizę
nuwėžė atgal į seminariją; wai-
kas werkė, meldė tėwus leisti to-
liaus į gymnaziją (tėwai turtingi),
bet nieko negawo; sawo pažįsta-
miems pasakojo, kad net nusi-
ekandinti mislija, jeigu ne izstruks
nuo sawo tėwų. Dabar jie yra
Kauno seminarijoj, bėgtų antrą
syk, bet bijo pasielgimo tėwų.
Kits woe ne wos izsibėgo be pin-

gų, be nieko į aptieką. Wienas
mokininis driso tėwui pasakyti,
kad nekurie kunigai yra mažai
apsizwietę ir priesiznasi žmonių
apszwietimui, tada tėwas jau wuo
wasaros (suns ketwirtj kliaosj)
mokinis daugias nebeleis.
Wienas Liepojiszkis trečios klia-
sos prižadėjo per laiszką wienam
waukinui parwėsti knygtę apie
Darwiną. Tas laiszkas papuolė
į rankas klebono. Buwusieji
klebonijoje kunigai: klebonas
Pawlanis iz Kauno ir du kame-
narij persigando; tuojuos nuwa-
žiawo pas to waukino tėwų, pri-
pasakojo jam tiek baisybių, kad
tėwas pamislyjo, ar ne czigonų
tikėjimą priėmė jo suns. Kunig-
gai liepė jam duoti sawo sunui
kelias deszimtis rykszečių ir pri-
statyti prie arklio. Tėwas, izsi-
gandęs, dawė klebonui szesiz
rublius ant miszių, bet kas link
rykszečių, wis gi klebono rodos
nepaklausė. Asz čia nekaltinu
nė tėwų, nė mokininių, bet kle-
bonas tai iztikro, be reikalo ki-
sza sawo liekūwį, nieko apie tai
nežinodamas.

Ukinikas.

Uždrausta kirsti medžius.

Wilniaus girių apsaugojimo
komitetas uždraudė ant toliaus
kirsti medžius szitose giriose:
Budriszkij arba Gudzenkiszkij,
Wilniaus pawietij, prigulincio-
se maskoliui Isajewui, ir Wor-
nizskij, Trakų paw., Žaslių wal-
szezias, prigulinciose broliams
Kuczewskiams, kadangi mat
sawinikai teip puikiai sawo gi-
riose ukiawo, kad jose wisi ne
butų likę medžiai.

Isz Wilniaus.

23 d. berželio Wilniuje izskit-
mingai apwaiszečio sukaktuwas
100 metų nuo izradimo druko,
nors neiszmintingos caro wal-
džios uždraudė lietuwiams spau-
dinti čia lietuwiszką kalbą
knigas: Tą dieną wisi miesto
spaustuwų darbinikai likosi pa-
liuosuoti nuo darbo. Wakare
miesto sode buwo laikyti prane-
szimai apie nuopelnus druko iz-
radėjo ir koncertas. Spaustuwų
ir knigų pardawinyčių sawinikai
nutarė surinkti kapitalą ant pa-
rengimo wienoje izz Wilniaus
gimnazijų stipendijos waukams
dirbančių spaustuwėse.

Gegužio mėnesij Wilniaus pjo-
winycziose ant gywentojų reika-
lijų pajowė ragnuotų galwijų 2
386, werszių ir awių 2844, kiau-
lių 1436. Mėnos atgabenta į
miestą: jautienos 1010 pudų,
awienos 290 pudų, kiaulienos 95
340 pudų.

Wilniaus miestas sawo kasztais
pradėjo statyti specializską tri-
bą ant patalpinimo mikroko-
pizkos stacijas tirinėjimui wal-
gio produktų.
Sawininkas priemieszcio Zwė-
rinicziaus wėl atsizsawė į miestą
su sawo użmanymu, idant tas
priemiestis taptų prie miesto pri-
skirtas; bet miesto roda tą at-
metė, kadangi priiskyrimas reika-
loutų ant 5000 rublių daugias
izdawimų ir nesugrąžintų iz-
leisty ant parengimo uleyčių ir
pliacių kasztų.

Per pirmą pusmetį szijų metų
Wilniaus miesto užwėzda izda-
wė 213 daleidimų statyti naujus
namus ir taisyti senus. Daleidi-
mų ant statymo naujų namų iz-
dawė 63; naujų namų daugias-
iai stato ant priemiesczijų Pogū-
liankos, Antokoliaus, Snipiszkių,
Užupio. Widurmiestyj naujų
namų stato labai mažai.

Isz Witebsko gub.

3 d. berželio siatė Polocke didė-
lis gaisras, kaurisai su wisi izsnai-
kino du miesto kwartalu. Sudėgė

105 namai ir per tai 300, szeimų
neteko nė turtų, nė pastogės.
Ugnyje pražuwo ir wienas senelė.
Sudėgė teipogi bałnyczia ir žydų
sinagoga. Susitwėrė jau komi-
tetai, kurie renka aukas ant su-
szelpimo nelaimingų padegėlių.
Ne mažas gaisras siatė tei-
posgi mieste Gorodne. Prasidė-
jo naktyj ir platinosi teip greitai,
kad iz syk užėmė du miesto
kwartalu: wienas izdėgė su wisi
teip, kad neiszluko nė wiena tri-
ba, kita dalis izzluko tik per tai,
kad wėjas atsikreipė į kitą pusę:
sudėgė žydų sinagoga, žydizska
mokykla, aptieka ir 30 kitų na-
mų. Ant gėsinimo gaisro atkako
iz Witebsko ugnasargiai, kuriems
ir pasisekė ugnį suwadyti. Blė-
dys wienok ugnies padarytos la-
bai didelės. Sudėgė, apart namų,
teipogi daug pardawinyčių ir
krautučių.

Iszdegė miestas Pružana.

Warszawos laikrasziis "Kurjer
Warszawski" pranesa apie bairų
gaisrą, kurisai bewiek su wisi
izsnaikino pawietinį miestą Pru-
żaną, Garteno gub. Szitas mie-
stas izdėgė pereituose metuose,
padegėliai pradėjo atstatinėti su-
degusias pernai triobas, dabar gi
užgėmus gaisras jau atstatytas
wėl izsnaikino. Reiks todėl jas
wėl iz naujo statyti. Daugumas
sudegusių triobų dar ne buwo
nuo ugnies apsaugotos.

Paroda Reseinuose.

2 d. liepos Reseinuose likosi
atidaryta žemdarbystės, namieš
ukės ir gywulių paroda,
parengta wietinės žemdarbystės
ir gywulių auginimo draugystės.
Paroda traukė per keturias
dienes. Paskutinėj dienėj atsi-
buwo specializska arklių paroda
ir izsadalinas downų; ukin-
kams downos buwo paskirtos
pinigais.

Baumės už pasigerimą.

Maskolizska izdo ministerija
rengia dabar naujas tiesas kas-
link baudimo girtuoklių. Pagal
naujas tiesas: prezidentai blaiwys
komitetų turi ties ir priwalo
suzsazinėti protokolus apie pasi-
gerusius atėjusius į wieszas wie-
tas ir protokolus persiūsti sudams
ant nuabudimo girtų. Iki šiol,
ypaciz Lietuwioj, maskoliai net
stengėsi lietuvių girtuokliaw-
mus palaikyti, o girtuoklių nieks
ne baudė, kadangi iz girtuoklia-
wimo maskolizskas izdas
turi kasmetą apie 300 milijonų
rublių pelno.

Užderejimas Grodno gub.

Maskolizskas randas garsina
apie szimetinį užderejimą Grod-
no gubernijoj sekancizias žinias:
žemieniai jawai Grodno (Garteno)
paw. užgėdėdinti, Brasto paw.
prasti, Baltstogės gi pawietij wi-
sai niekai. Wasarajai užgėdė-
nanti 6 gubernijos pawiecziuose,
niekai wisi: Grodno, Belesko ir
Brasto pawiecziuose. Piewos wi-
sur sužėlė prastai, todėl szieno
bus mažai.

Jawų prekės.

Pereitą sanwaitę už lietuwiszkus
jawus mokojo Wilniuje: už pudą
rugių 72—74 kap., miežių 81—
83 kap., awių 63—71 kap., gri-
kių 79—82 kap., žirnių 85 kap.—
1 rubl. 10 kap.
Lietuwizskame Minske moko-
jo: už pudą kwieczių 70—80 k.,
rugių 60—66 kap., miežių 70—
75 kap., awių 50—53 kap., žir-
nių 1 rubl.—1 rubl. 15 kap., žir-
kių 70—75 kap., dobilų 9 rubl.
50 kap.—11 rubl.

Gartene (Grodne) mokojo: už
pudą kwieczių 97 kap., rugių 72
kap., miežių 80—82 kap., awių
65—70 kap., grikių 90 kap., žir-
nių 73—80 kap.

Isz Kauno.

28 d. berželio Kaune likosi uždaryta dailės paroda, kuri buvo parengta ant surinkimo reikalingų pinigų ant įtaisyto miesto teip vadina mo žmonių. universiteto, taigi suprantamą mažą apsuviestiems visokių mokslų kursų. Isz parodos susirinko keli šimtai rublių. Minėtas universitetas bus parengtas seniai pastatyta žmonių rume.

Pereituose metuose Kauno teatre buvo duoti 82 perstatymai, isz ko isz viso surinko 16288 rubl. nuo 16809 teatro lankytojų. Iszdavimai ant parengimo perstatymų siekė 21045 rubl. Tokiu būdu pasirodo 4757 rubl. nepritekliaus. Kauniečiai mat ne mēgsta lankyti teatro gal todėl, kad jame perstatymus duoda vien nesuprantamų daugumai gyventojų maskoliszkų kalbų.

Kalinų maisztas.

2 d. berželio Dinaburge, kaliniai vietinio kalinio pakėdė gana smarkius maisztus ir gana savo sargams mokesiams baimės įvairūs. Mat wienos isz kalinių, nežinia kokiū būdu, sugriebė degtinę ir pasigėręs, užsimanė pasutkawoti. Atbėgęs į savo kambarį, nukabinęs degančią liampą, su kerosinu aplaistė materacius ir padėgę; paskui iszdaužė langus, per kuriuos liepsna pradėjo veržtiesi. Pamatę ugnį kiti kaliniai, tikėdami, kad užsidėgė kalnys, sžaukė, kad juos paleistų; ant riksmo jų subėgo pr. e. kalinio wisi aplinkinių gyventojai. Ka dangi į kambarį, kur degė materacai, atbėgo sargai, pasinaudoję isz to girtas kalnys, iszlėgo ant kiemo, kur patikęs wieną isz sargų, gerai apdaužė su pagaliu. Ant galo, subėgę kiti sargai, girtą kalinį suwaldė ir nesže nunešė į jo kambarį.

Isz Glasgovo, Szkotijoj.

Pirmiaus czianyszkaziai lietuviai labai prastą turėjo dabas. Iszgardę girtų lietuvių garbą ant uilycios, swetintaučiai welydowo pasitraukti, kad tik su girtais lietuviais nesutiktų. Dabar jau, acziu Diewui, ir pas mus girtuoklystos sumazėjo, daugelis pirma girtuokliawimui, wietoj lankyti karczemas, kur pirma atliekamą nuo darbo laiką praleisdawo, pasitraukė laikiszkis ir knigas ir ant jų skaitymo laiką praleidžia. Jeigu lietuviai pradeda elgtiesi padoriaus, jeigu sumazėjo girtuokliawimai, didžiausis tame nuopelnai lietuviszkų laikiszkis.

K. Katowskis.

Isz Londono, Anglijoj.

Londono lietuviszka "Swiesios" Draugystė, susidedanti isz 9 sanarių: L. Topicalcio, F. Žemalicio, J. Szeszto, J. Margewicziaus, A. Matonio, T. Waitkewicziaus, J. Janulewicziaus, M. Masznickio ir Bartuszkewicziaus aukauja wieną swarą sterlingų (5 dol.) ant lietuviszkos parodos reikalų. Pinigus siunčiamie į "Lietuvos" redakciją ir praszome juos persiųsti, kur reikis. Suspausti wargų, rupeščių ir nesiliaujančių waidų ne galėjome pirmiaus su sawo aukomis prisidėti prie tautiszkų darbų. Tikimės wienok, jog ir dabar ne bus dar per welu. Geriaus wėlai, negu niekada. Gal sekdami mūsų paweiskų, sudės kiek aukų ir kiti Londono lietuviai! Grudą prie grudo, pripildo aruod! Sz. Dr. Komitetas.

Isz Amerikos.

Japoniszkas daržas.

ORANGE VALLEY, N. J. Wiena japoniszka kompanija parengė czia japoniszką daržą (auto kultūrą japonese garden) ant kertes Monrose ave. ir Valley str. Tame darže yra wiski japoniszkis iszdirbimai, žwėrys, augmenys, natūraliai waisiniai medžiai, waltys, triobos ir tt. Žmonės, wyrai ir moterys, nacionaliszkuose parėduose. Įtanga tik 10c. ir užtai lankytojai gaus dar puodelį lietuviszkos arbatos iszsigerti. Wisi japoniečiai ne tik nežioja tautiszkus rubus, bet terp sawę kalba sawo prigimtoji kalbą. Argi jie nesugėdina lietuvių, terp kurių

daugybė niekina sawo kalbą ir tautiszkus parėdus. Yra net lietuviszkos draugystės, kurios ant sawo ženklų turi angliszką, o ne lietuviszką paraszą.

Zeromakis.

Negywele be galwos.

WILMINGTON, OH. 5 d. liepos, netoli nuo New Vienna rado kuną negywas moteriszkės, bet prie kuno truko galwos, kuri buvo nupjauta. Wėliaus susekė, kad negywele yra jauna mergina Haney. Wiena dieną pirmiaus wisi miestelio gywentojai matė minėtą merginą gywą waiszkazijoje po miestą. Matyt, kad ji likosi užmuszta ir užmuszėjai, ant supainiojimo pėdsako, nukirto galwą. Kas wienok yra užmuszėjai, to iki sziol nesusekė.

Aukos 4 liepos.

Kaip paduoda Chicagos laikiszkis, "Tribune", laike apwaiszkazijoje "4 liepos szwentės" ant wiso ploto Swienytų Wiespa tysečių 30 žmonių likosi užmusztų, sužeistų gi net 1325, taigi daugiaus negu smarkiausiam musyje su iszpaniojais po Santiaگو. Uagimę nuo fejerwerkių galsrai szj metą pridirbo blėdies tik ant \$123325.

Nerado kelio in dangiu.

BAYONNE, N. Y. Gywenantis czia Mikola Murray įgawo tikėjimiską proto sumaiszymą ir turėjo but patalintas ligonbuty, kur ji aprėdė į atsakančius drabužius ir pririzo prie lowos. Nedėlios dieną pasiekė jam isz raiszkųjų iszsiluosuoti. Atsiradęs liuosu, Murray užsimanė pabėgti isz ligonbutio. Užtimę jo mierius, du sargai bandė sulaukyti, bet beprotis abudu parmuszės, wienuose mawskiniuose iszbejo ant uilycios, perbėgęs wisą miestelį, atsidurė netolimoj giraitėj. Ligonbutio tarnai ir policijaleidosi paskui, bet girioj niekur jo rasti ne galėjo. Į porą walandų wėliaus, jis pats sugrįžo į ligonbutį ir papasakojo, kad gawęs nuo Diewo prisakymą keliauti į dangų, bet kad kelio ne gal rasti, tai turi dar pasilikti ant szios asazų pakalnės, kol Diewas ne susimylės ir ne parodys kokių kelių reikis į dangų kellauti.

Wetros ir ledai.

6 d. liepos tuluose kraszuose Indijanos ir Wisconsinio siautė baisios audros su debeų praplyszimais ir ledais, kurios labai daug blėdies pridirbo. Aplinkinėse Marshalltown, Ia. užimė twanai, kurie isznaikino jawus ant didelių laukų plotų, iszardė geležinkelio linijas. Aplinkinėse Elrey, Wis. ledai iszmusė laukus. Ledai puolė neiszpaskyto didumo, rado szmotus net pusės pėdos diametro, widutiniai swerė po pusę swaro.

Explozijos.

PHILADELPHIA, Pa. Wienoje fajerwerkių parlawinyčioje, nuo szuwio, užsidėgė fajerwerkai su dideliu smarkumu. Prie to trys waiikai likosi užmusztai, kiti gi trys sunkiai sužeisti.

PURKESBURG, Pa. Ant czianyszkios geležinkelio stacijoje atsitiko baisi eksplozija wagono pripilto petrolejais. Prie to 7 žmonės likosi užmusztai, sužeistų gi skaito apie 40 ypatų, isz kurių wieni sužeisti mirtinai, kiti gi ant wiso amžiaus pasiliks raiszais.

Galsrai.

Per pirmą pusmetį szj metų ant wiso Swienytų Walistjų ploto ugnelė pridirbo blėdies ant \$103289900. Pereitą metą per tokį jau laiką blėdys pasiekė tik \$65499750.

NEW YORK. Hoboken, pn. 127 —131 Adams str. sudėgė hotelis. Jame sudėgė 8 žmonės: trys jauni muzikantai ir 5 sanariai szetuwos Winklero. Wisi sudėgę buwo wokieciai.

COLUMBUS, OH. Beweik su wisi iszdegė miestelis Postaskala, terp Newarko ir Columbus, Oh. Blėdį ugnies padarytą skaito ant kelių szimty tukstancijų doliarų.

BAYONNE, N. Y. Perkunas trenkė į didelius kerosino rezeworuus Standard Oil Co. Constable Hoochie ir juos uždėgė. Apart įtaisyto, sudėgė czia daug milijonų galionų kerosino. Blėdį ugnies pa-

darytą skaito ant 2½ milijonų doliarų. Prie to 5 darbinjai ir wienas waiikas likosi sunkiai sužeisti ir apdeginti.

PITTSBURG, Pa. Laike gaisro Evans & Co. porcelėno krautuwe, dewyni ugnagesiai su sunkia geležine kasa nupulė nuo 2 labų į kelnorę. Keturi ugnagesiai liko kosi ant wietos užmusztai, 6 sunkiai sužeisti. Wisa trioba sudėgė. Blėdį ugnies padarytą skaito ant 100000 dol.

Netalimas ant geležinkelio.

BUTLE, MONT. Ant Great Northern geležinkelio, greitaisias pasidierinis trukas, ne toli Task Siding, iszszoko isz rėlių ir isz dalies susidaužė. Prie to 2 pasidieriniai likosi ant wietos užmusztai, o 33 sunkiaus ir lengwiaus apskulti.

TACOMA, WASH. Trukis czianyszkio elektriszkio geležinkelio, pilnas pasidierių wadiuojančių ant pasilinkaminio, ant Delein ul. nupulė nuo kelio į 300 pėdų gilų rėwą ir susidaužė. Prie to 60 žmonių likosi užmusztų, o dar daugiaus sunkiai apskulti.

Isz darbo lauko.

SHARON, Pa. Dirbtuwėse Republic Iron & Steel Co. pradėjo wėl dirbti "12 mill".

COLUMBUS, OHIO. National Steel Co. dirbtuwės likosi uždarytos ir per tai 1500 darbinjų ne teko darbo.

BAY VIEW, Wis. Czianyszkis czianyszkio plieno dirbtuwės likosi ant tulo laiko uždarytos ir per tai 1600 darbinjų ne teko darbo.

MASON, OH. Darbai czianyszkiosz kasnydės kasnydės su wisu paliowė. Kaip kur nors dirba, bet wos po wieną dieną ant sanwaitės.

SCOTFIELD, UTAH. Czianyszkis czianyszkis kasnydės, neseniai eksplozijos iszgriautos, prie ko 199 kalnakasiai likosi užmusztai, pradėjo jau wėl dirbti.

COFFEEN, ILL. Czianyszkis kasnydės kasnydės likosi uždarytos. Kasnyti sawinjai atsaiskė mokėti darbinjams pagal unijų uždirtą tarifą, todėl darbinjai paliowė dirbė.

Darbai anglų kasnydės szetato Indijanos eina wisi prastai. Kasnydės Montezuma ir Evanswille buwo uždime nesutikimai, bet per nusilenkimą abiejų pusų likosi praszalinti.

MIDDLEBORO, Ky. Virginian Iron, Coal & Coke Co. įtaisos likosi ant wissos uždarytos. Darbinjai, kurie czia dirbo, turi dabar kraustytiesi kitur darbo jieszkoti.

CAMHELLO, MAS. Darbai czia teip sumazėjo, kad isz uždario ne galima iszmiesti. Wisos Broktono but dirbtuwės dirba tik pusę laiko, daug dirbtuwų su wisu uždard. Daugumas darbinjų kraustosi kitur darbo jieszkoti.

CONNELLSVILLE, Pa. Darbai prie kokso pečių eina wisi niekyn. Pereitą sanwaitę degė jau tik 16633 pečiai. Prie wienų pečių dirbo 5—6 dienų, bet prie daugelio kitų su wisu paliowė darba.

NEW CASTLE. Czianyszkis czianyszkis American Steel & Tin Co. dirbtuwės likosi uždarytos, kaip sako, ant atlikimo wiskų patalymų, ir nuo antros pusės szito mėnesio wėl pradės dirbti. Stiklo dirbtuwės darbai teipogi pasiliowė ant dwiejų mėnesių. Uždardė ir Atlantic dirbtuwės.

CLEVELAND, OH. Ant sawo susirinkimo czia atsihwusio, sawinjai liejinyčių iszszioj szetuwos: Ohio, Michigan, Kentucky ir Tennessee atmetė reikalawimmediatorių kaslink pakėlimo užmokėsio ant 25c. ant dienos. Be abejonės turės uždarginti sžtraikali wissos minėty szetutų liejinyčiose.

ST. LOUIS, Mo. Teip ilgai besitrukančiais sžtraikais tarnaujančių ant czianyszkųjų sztrikarių ant galo pasibaigė. Sztrikarių kompanija pripažista tarėnams mokesči, koks pakirts pagal sutartį padarytą kowo mėnesį szj metų. Kompanija pri-

padėta tarnams tiesą prigulėti prie tokių organizacijų, prie kokių jie nori, kiaztiesi į tuos reikalus ne turi teisės. Darbinjai turės suraszą ypatų galincijų užimti wietas ir kompanijos pasidėdinti tarnus isz to suraszos.

BIRMINGHAM, ALA. Wisi kalnakasiai dirbanti Alabamos kasnydėse, isz wiso 10000 žmonių, pakėlė sžtraiką todėl, kad kasnyti sawinjai ne nori iszpildyti darbinjų reikalawimų. Darbinjai reikalauja pakėlimo užmokėsio ant 40%, kasnyti gi sawinjai sutinka mokėti už darbą wien pagal pereitų metų užmokėsio tabelę.

ORANGE, VALLEY, N. J. Bergo skrybėlių dirbtuwėse sžtraikai dar nepasibaigė, komitetas dar wis tebestowi; benfita sžtraikieciai gawo nuo unijos. Prigulinčiose prie unijos dirbtuwėse darbo yra užtektinai; neprigulinčiose gi prie unijos scabų nestokuoja.

Czianyszkaziai szteriori sžtraiką iszszosė. Iszkowojo jie 8 darbo walandas ir užmokėsį po \$2.25—2.75 už darbo dieną.

Dirbtuwėse Edison Phonograph ir Graphofonų, kuriose dirbo pirmiaus 1500 darbinjų, dabar dirba tik pusė to skaitliaus; kitą pusę, dėl stokos darbo, atstatė; iki sziol dirbo czia pusėtinai darbinjai abiejų lyčių. Kalba, kad darbai neužligio pasitaisys, bet nežinia, ar teip bus.

ISZ

Lietuwiszkų dirwu.

Isz Philadelphios.

Musų miesto Laiwas Kliubas net per daug pasigarsino su sawo darbais "ant tautos labo", ant kokių, žinoma, reikalingi įkwėpimo waisiai. Antrą Welykų dieną Kliubas turėjo balių sawo rekordutuose ruimuose (sawo ločių namų Kliubas ne turi), bet turbut balius atsiwubo per garsiai (žmonės daug pasakoja atsitikimų apie tą balių, kurie ne pridudo garbės Kliubui), kadangi tui kaimynai kreipėsi su pastskundimu į policiją. 26 d. gegužio Kliubo ruime atsiwubo lioterija ant naudos "Giesmininkų Draugystės". Draugystė iszrinko isz sawo tarpo du wyru ant parengimo tikietų. Kadangi daugumas sanarių, ypacz gi moterys, dėl ne geros garbės, szaliaus nuo Kliubo, tai tie reikalawo, kad lioterija atsiwubų ne Kliubo namuose, bet bažnytinėj salėj, bet iszrinkti ant surengimo lioterijos ne sutiko ant sanarių reikalawimo, tikietus paleido terp žmonių ant Kliubo ruimo, todėl wiskas turėjo czia atsiwubti. 26 d. gegužio, kaip tik žmonės susirinko ant lioterijos, apie 10 walu wakare, policija apstojo Kliubo ruimą ir suaraszawo 69 žmones, kurie turėjo užimokėti po 10 dol. Žinoma, tas atsitiko neteisčiai, kadangi ne Kliubas, bet Giesmininkų Draugystė rengė lioteriją; suaraszawimas atsitiko per neapsidurėjimą magistrato. Dabar Kliubas nori, kad wisi Philadelphios lietuviai dėty aukas ant prowos Kliubui, Kgi wienok lietuviams gali rupėti Kliubo reikalai ir prowos? Jis ir be to terp swetintaučių ne geriausį turi garbę. Ir tą dieną, kada augszcasz pamintė areztawimai atsitiko, ant Kliubo buwo warantas iszpirtas ir tik dėl to waranto wisi ne kaltiems žmonėms atėjo su wisszum 600 dol. užmokėti.

Kliubo czia wisi nekenczia, todėl, nori wissams susidėjus, galima but per prową atgauti užmokėtus bereikalą pinigų, bet nieks ne nori prie to prisidėti todėl, kad tas atsitiko Kliubo ruime. Ypacz terp moterų Kliubas ne turi gero warado. Kada jis neseniai buwo parengęs szokių mokyklą ir balius kėlė, tai ne wiena gera lietuwaitė ne lankė mokyklos, ne balių. Kaip dabar wiskas pasibaigs, sunku įpėti: tui kalba, kad Kliubas gali bechartero netekti, kadangi daug yra liudininkų, galincijų patwirti, kad kaip kada tui jo sanariai priežs doros prisaky musidėję.

Jeigu tie 600 dol., kurie likosi bereikalą užmokėti už swetimas

kaltės, butų ant wisu labo apwersti, gal daugelis tautiečių but sawo klaidas ir piktus papročius supratę ir ne wienas isz jų but pasitaisę.

Anuodu du Giesmininkų Draugystės sanariai, kurie du parengė lioteriją, prieszais draugystės natarimą. Kliubo ruimuose, ne tik iszbraukė isz draugystės, bet dar apėkundė į sud. Kliubas gi už sawo lojerį pamėgė garsų pseudokunigaiszkį.

Balandėlis.

1 d. liepos czianyszkazė 10 ta kuopa "Susiwienijimo Lietuwų Amerikoj" laikė sawo pusmetinį susirinkimą, ant kurio susirinko 150 wyru. Wisi susirinkę buwo pilni tautiszkų jausmų; atidarius susirinkimą, wisi užsilaikė ramiai. Užbaigus kuopos reikalus, tapo paduotas įneszimas apwaiszkazijoje 10 metų sukaktuwes gawintojo, budintojo Lietuwos kaimiečių, laikiszkio "Ukininko". Įneszimas likosi wienabalsis priimtas; uztarta iszarti žodžius padėkawas "Ukininko" iszleistojuis už jų pasiszwentimą ir trusų ant atgawinimo ir prikelimo miegančių kaimiečių. Darbą tą garbė werty darbinjų galima prigylinti prie darbo Mažieszias, kuris iszswėdė žydus isz egiptijonų werguwės. Likosi iszrinktas komitetas, kuris paskirs laiką ant apwaiszkazijoje ir wiską sudawdys. Teatraliszka ir giedorio kuopa teipogi su pritarimu atsiliepė.

Potam buwo perkartinėjamas pakeltas p. Makausko ir atnaujintas p. Naujokos užmanymas uždėjimo sujungtoms lietuvių pajiegoms kooperatywiszkos pardawinycios. Mes neapsilikom kur czia isz to užmanymo, laukėme wien progos ant apswartymo užmanymo. Wisi sanariai 108 L. A. kuopos susirinkę pripažino užmanymą už naudingą ir reikalingą. Ant to miero isz sawo iđo paskyrė 100 dol. Iszrinko iđe gatus, kurie atsiwauks ir į kitas Philadelphios lietuviszkas draugystes, kwiedami ant apwaiszkazijoje ir ant pradėjimo darbo. Delegatų pirmiausiai nusidėjo Gedimino Kliubą ant pusmetinio susirinkimo, kuris atsisbus 18 d. liepos, Kliubas tas pritaris užmanymui. Kas bus padaryta, apie tai wėliaus pargarsinsime.

J. Butkus, S. L. A. sekr.

Isz Traverse City, Mich.

1 d. liepos atsiwubo czwertmetinis susirinkimas czianyszkiszkios "Susiwienijimo" kuopos. Laike to susirinkimo pribuvo ir keli nauji sanariai; butų gal ir daugiau sanarių, jeigu aplikacijos butų aiszkiaus parasytos. Girdejau pats, kaip ant klausymo: Ar geri kę, ar ne? weik wisi aplikantai atsakė, kad ne gėrę ne buwu. Isz tikro, ant tokių klausymų kitaip atsakyti negalima, kadangi wisi žino, kad žmogus be gėrymo ne gali apsielti. Apie siuntimą delegato ant ateinaczio seimo nieks neužsiminė. Matyt, mes ir szimet negalėsime nusijušti delegato ant seimo dėl didelių kasny, nes seimas per tui nuu mus. Susiwienijimo wirezinkai rupinasi wien, kad jiems wietas seimo butų paranki, o apie patraukimą prie tos organizacijos lietuvių widuriniuose ir wakarinuose szetutuose wisi nesirupina. Elgiasi ant wisi kunigieszkai, rupindamiesi wien apie sawą, o ne apie žmonis.

Czianyszkazė Twynės Mylėtojų Draugystės kuopa parengė knygnywardo Simano Daukanio. Knogos padalinatos į skyrus, pagal jų turinį. Knigynas turi gana skaitlytoji ir imanti knogas elgiasi iszsimtingai: kaip tik perskaito wieną knygą, tuojaus grąžina atgal ir stengiasi paimti kitą knogą geriausio turinio.

Kadangi knigynas ne turi užtektinai pinigų ant iszsiszawymo laikiszkiszkio, todėl jo sanariai, perkaite sawo locnus, atiduoda juos į knygnyrą. Tokiu būdu dabar knygnyne yra szitie laikiszkiszkiai: "The Mornig Record", "Lietuva", "Vienybė", "Dirva", "Viltis", "Tėvynė" ir "Tėvynės Sargas". Tariamiesi iszsiszawyti "Varpą" ir "Žnyzica".

T. M. D. Sanarys.

Isz Brooklyn, N. Y.

Liedną naujiens turiu praneszti apie negražius darbus tulų czianyszkiszkio lietuvių, su kokiais pasirodė ant psekutinio lietuviszkos parapijos pikniko. Tie masų "Swiesuoliai" 21 d. berželio draakė žmones; akmenys teipogi buwo darbe, o wienam nekaltam žmogui turbūt su peiliu sužeidė weidą. Sumusztų yra 9 ypatos, o terp jų yra kelios moterys ir waiikai. Mat, kaip wiesur terp lietuvių, teip ir czia yra dwi partijos, tik czia wjetoj dzukų ir paprieniokų, yra "ragine" ir "Žir". Kowoje antroji pasirodė drutesnė. Nors jos sanariai ir pergalejo sawo prieszu, bet isz to ne turi didelio džiaugsmo, nes dabar turi slapstytiesi, ne drysta namon pareiti isz baimės, kad policijantai ne suaraszutuų.

Policijantas.

30 d. berželio, ant Draugelio salės atsiwabo susirinkimas ir likosi įkurta nauja lietuviszka draugystė powardu "Lietuwos Sunų". Szitose draugystė yra paszelpinė teip kaip ir bažnytinės, tik kad paszelpinimo ir prikelimo miegančių kaimiečių. Darbą tą garbė werty darbinjų galima prigylinti prie darbo Mažieszias, kuris iszswėdė žydus isz egiptijonų werguwės. Likosi iszrinktas komitetas, kuris paskirs laiką ant apwaiszkazijoje ir wiską sudawdys. Teatraliszka ir giedorio kuopa teipogi su pritarimu atsiliepė.

Potam buwo perkartinėjamas pakeltas p. Makausko ir atnaujintas p. Naujokos užmanymas uždėjimo sujungtoms lietuvių pajiegoms kooperatywiszkos pardawinycios. Mes neapsilikom kur czia isz to užmanymo, laukėme wien progos ant apswartymo užmanymo. Wisi sanariai 108 L. A. kuopos susirinkę pripažino užmanymą už naudingą ir reikalingą. Ant to miero isz sawo iđo paskyrė 100 dol. Iszrinko iđe gatus, kurie atsiwauks ir į kitas Philadelphios lietuviszkas draugystes, kwiedami ant apwaiszkazijoje ir ant pradėjimo darbo. Delegatų pirmiausiai nusidėjo Gedimino Kliubą ant pusmetinio susirinkimo, kuris atsisbus 18 d. liepos, Kliubas tas pritaris užmanymui. Kas bus padaryta, apie tai wėliaus pargarsinsime.

J. Butkus, S. L. A. sekr.

Isz Haverhill, Mass.

Darbų nęjokių dabar nėra, wisos szopos sustojo. Gal kada wėl pradės dirbti, bet apie tai tikrai nieko ne galima pasakyti. Lietuvių yra czia net poras szimty, westuwės atsitinka bewaik kas sanwaitę. Dabar pas mus swietwėre lietuviszka Szawento Kazimiero Draugystė, prie kurios prisiraszė kelios deszimtyts lietuvių. Su laiku gal szita draugystė dar labiaus susidrutys. Laikė žmonių suraszinjimo wisi czianyszkaziai lietuviai užsiraszė lietuviams (nežinia tik ar enumeratorių juos už tokius uđraszė? Red.), nieks ne norėjo lenku pasi-duoti.

Tautietis.

Isz Franklin N. J.

Czianyszkiszkiose cinkinės rudės kasnydėse Zinc Co. of New Jersey likosi užmusztas lietuwy 26 metų Bernardas Krugda. Pajėję isz Wilniaus gubernijos, "Trakų pawieczio, Kronės walszcziaus, Kroczkiemio sodžiaus. Laidotu-wės atsiwubo 27 d. berželio. Kunas palaidotas su miszioms ant czianyszkiszkio airiszkų kapinių. Jeigu kas isz giminių ir draugų welionio norėtų daugiaus kę žinoti, tegul atsiszaukia ant anraszoz: J. Zubovich. Franklin Furnace, Sussex Co. N. Y.

Kam statyti paminklą.

Musų broliui Amerikoj mēgsta kelti užmanymus, todėl kaip kada pasitaiko jiems pakelti noreikalus, ne turinčius wissuomeniszkos swarbumo. Prie tokių neturinečių wissuomeniszkos swarbumo užmanymų reikia priskaityti užmanymą isz aukų nuo wissuomenės pastatyti paminklą kun. Strupinskui. Wissuomenė priwalu atlyginti dirbusiems ant jos naudos su pasiszwentimu ar tai

statydama pominklus, ar kitokiu būdu atmokėti jiems už jų darbą. Ar kunigas Strupinkas dirbo ant lietuvių naudos, kur tie darbai jo ant wisu naudos? Mes ty darby ne matome ir nezinome, už ką wissuomenei pridėrėtų sudėti pinigų ant pastatymo paminklo. Kad jis buwo pirmutiniu lietuvių kunigu Amerikoj, to per mažai ant reikalawimo aukų nuo wissuomenės, kadangi jis ant naudos brolių lietuvių nieko ne nuweikė. Matyt, kad užmanymas pakeltas asabiszko draugo kunigo Strupinko. Draugame nieks ne draudžia, susidėjus, pastatyti atminties ženklą ant kapo pirmo lietuwi kunigo Amerikoj ir gero žmogaus, bet draugai tie, kaip ir dalygė gero nuo kunigo, ne turi teisės szauktiesi wissuomenės pagelbos ir reikalauti, kad ji jų priderytes sawo aukoms palengwintų atlikti. Jeigu wissuomenė dės aukas ant pagarbino ant garbės neušilpaušiu, tai jai pritruks spēkų pagal nuopelnus pagarbinti tikrai užsilpaušius.

Sztai dabar Lietuwų užmanyta likosi pastatyti ne kokį puikų paminklą, bet kryžį ar kitokį atminties ženklą ant kapo pernai pasimirusio D. ro Kudirkos. Užmanytojai paminklo kun. Strupinskui ne remia wienok paskutinio užmanymo, isz ko galima manyti, kad jiems ne tiek rupi nuopelnai žmogaus, kiek asabiszkos jų simpatijos. D-ras Kudirkas be atlyzinimo darbowosi ant wisu lietuvių naudos, ant pakėlimo lietuwyts; jis buwo wienus pirmutinių kankintinių už lietuwyts, kunigas gi Strupinkas dirbo wien ant sawo draugų labo, terp kurių buwo lenkai, ir isz dalies sulenkęję lietuvių; apie reikalą kelti lietuwyts, iszliuwomp lietuvių isz lenkų pančių szitam pirmutiniam lietuwi kunigui Amerikoj nesapawo. Isz Kudirkos raszų nuodojasi teip Amerikos, kaip ir Europos lietuvių, nuopelnai gi kun. Strupinkas su juom į kapus nuėjo, ne liko jų ne mažiausio ženkl. Statykime todėl paminklus užsilpaušiams musų tautiszkiesiems darbinjams, o ne keno nors asabiszkiesiems draugams; tiems tegul jų draugai stato garbės ženklus, bet ne lietuviszka wissuomenė.

Isz Torp, Wis.

Darbai eina czia gerai ir darbinjų truksta. Darbai yra miszke prie lupimo luobų; pasibaigus luobams, prasidės kirtimas medžių ir tēis per žiemą. Moka ant mėnesio nuo 26 iki 32 dol. ir walgi duoda. Chicagų yra bedarbo net per daug; ar negeriau butų dirbti miszke, negu mieste sėdėti. Neseniai net isz Baltimores 3 wyrai atwaziawo ir neisgalė.

Kas pirmiau pirkto žemę, tai dabar džiaugiasi, nes žemės prekė kyla nuolatai. Neseniai wienas lietuwy isz Chicagos pirkto 80 akrų po \$12 už akrą; pirma buwo pigiau, dabar prekė kyla dėl to, kad daug randasi perkančių.

Gaila, kad musiszkiesiems truksta žmoniszkumo. Wienas lietuwy isz Chicagos buwo czia wissą sanwaitę dėl pirkimo žemės, tai ne aiki ne rodė nė pas wieną czianyszkį lietuvių. Toks pasieligimas ne gal but pagirtiau wadin-tas. F. Mikolalais.

Isz Oglesby, Ill.

Mes, czianyszkaziai lietuviai, nupirkome du lotu žemės ant pastatymo lietuviszkos bažnycios ir mokyklos, wieną lotą padawanojo mums kompanija. Wiską turime jau rekordutu ir szj sanwaitę pradėsime darbus prie statymo bažnycios ir mokyklos. Nors lietuvių yra czia ne daug, bet wisi laukomės wienybės, nesutikimų terp mus nėra. Sutwėrėme jau ir lietuviszką draugystę. A. Kalikauskis.

Prekė pinigų.

Ruskas rublis po..... 52½c
Prusiszkos markės po..... 24½c
Prie kiekwieno pinigų einutinio reikia pridėti 30c. ant paceto kasztų.

Ne wiskas teip, kaip raszo kun. Žilinskas.

Paryžiaus parodos komiteto prezidentas kun. Žilinskas, duodamas kirciaus wieną po kitam Amerikos ir Europos komiteto sanariams, ne apenkė ir mano ypato, nors aš j tuos asabiskus waidus nesiskizau. Kun. Žilinskas wienoje wietoje drysta sziteip mane užgauti: "Kad "Lietuvą" gaut po sawo puse, pažadėjote jos redaktoriaus paweiską iszstatyti ant lietuwiszkos parodos, prižadą dalaikete, o wis tai darė te slaptom."

"Lietuvos" redaktorius ne turėjo ir neturi atliekamų sanziunų ant pardawimo ir jos ne pardawinėja. Su wisuomeniskais reikalais gali per "Lietuvą" atsiliepti kiekvienas wertas godonės lietuvis, lygiai Szilupus, kaip ir kn. Žilinskas; abudu isz to ne kartą ir naudojosi ar tai ant asabiskos teisinimosi, ar su wisuomeniskais reikalais ir užti, rodosi, ne wienas, ne kitas ne reikalawo redaktoriui atlygti ne iszstatydami jo portretus, ne kitoki būdu. Kaslink ano mano portreto, wisa istorija yra szitokia: raszydams paskutinį straipsnį priez Mikolajui, patilpusį "Lietuvą", p. Daumantas ant kampo padėjo, kad ne turi mano fotografijos ir praszė, jeigu turiu, atsiųsti, kadangi Lietuvą ne galėjo rasti. Reikalaujama fotografija likosi isziųsta, bet ji buvo jau ne reikalinga, kadangi ant padarymo portreto pasinaudota isz paweisklo patilpusio "Dirvoj". Tai ir wisa istorija su pirkimais "Lietuvos". Man wisai ne rupi, ar bus mano portretas ant parodos, ar ne, per iszstatymą jo ašz ne gaunu didesnės, neuzpelnytos garbės. Jeigu jis kun. Žilinsku, ar kam kitam ne patinka, gali jį atimti, ašz to ne laikysiu už įeidimą. Norėčiau wien, ko reikalauti turiu tiesą, kad kun. Žilinskas, ar kiti, sawitarpinėj kowoj teiktusi aplenkti mano ypāt ir apie jį melo ne garsintų; dabartinis gi kun. Žilinsko užgriebimas mane nuo taktiskumo ir nuo publicistų doros per toli atitraukęs.

Kaslink ano newsa perimto laiszko isz "Varpo" redakcijos, manding teipogi ne bus teip baisus "kriminaliziskas". Daumantas nusidėjimas, kaip jį kun. Žilinskas apraszė. Apie pinigų gautus nuo kun. Žilinsko, kaip ir apie laiszką su wisokiais ūmymais parodos reikalauose, gautą nuo kun. Žilinsko, raszė man a. a. Dr. Kudirka ant 10 d. praszė mirti. Ar tai buvo dabar "Tėvynė" minas wojamas laiszkas, ašz to pasakyti negaliu, bet jeigu tai buvo tas pats, tai D-ras Kudirka turėjo tiesą jį nusistęti Daumantui kaip iszistikimam europiečių inteligentų parodos rengėjui ant apswarcstymo, kadangi patsi adresantas, kaipo lygonis, tais dalykais užimti negalėjo. Bereikalo kunigas Žilinskas sawą stato už doros apginę, nors jos pamatus sawo waiduose net per tankiai laudo ir sawinasi sau sudžios atribuci jas ant žeminimo kitių.

A. a. Dr. Kudirka isz pradžių ne turėjo didelio užsitikėjimo ant "Tėvynės", redant jį kun. Žilinsku, žino jį gerai ir patsi buwęs jos redaktorius. Net man kalbinant, Dr. Kudirka ne norėjo pawesti sawo rasztų "Tėvynė". Parugojus wieną kartą kun. Žilinsku, kad "Varpas" ne talpina apgarsinimo apie "Tėvynę", reiškėjo man kreipties prie D-ro Kudirkos net su nupeikimu. Tik paskui jau atsirado apgarsinimas ir užimezgė ryzis teip "Varpo" ir "Tėvynės" redakcijų ir tarp jų laikraščių redaktorių, D-ro Kudirkos ir kun. Žilinsko.

Apie tuos dalykus wisuomenė tikrą teisybę dažinos, kada, kaip tikiuosi, bus iszleistos korespondencijos D-ro Kudirkos. "Vie nybė" rods pradėjo tapinti laiszkus rasztus D-ro Kudirkos, tarp jų patalpino wieną ne to musų rasztinjo rasztą, bet jo wien perrasztytą. Prie tokių ne D-ro Kudirkos laiszkių priguli rasztas prie D-ro Basanawycziaus apie uždėjimą "Varpo". Laiszkas tas wien Kudirkos, kaipo sekretorius "Varpo" uždėtojų, perrasztytas. Jis perrasztytas ant susirinkimo, bet ne Kudirka jį raszė, todėl prie jo korespondencijų tas ne gali but priekaitytas.

Szernas.

Atsiliszkaukimas.

GUODOTINAS REDYTOJAU!

26 N. "Lietuvos" tapo patalpinta korespondencija p. Blaiwojo apie "Kooperatywiszką draugystę Waterburio lietuvių". Korespondentas trumpame straipsnyje begėdiszkai nupleszė garbę musų guod. prabaszcziaus kn. Sauruscaicio. Wisai bereikalo kaltina musų kunigą, buk po jo wado wyste tweriasi kompanija ant parengimo didelio saliuo. Toliau rugoja, kad wisur lietuviui stengiasi panaikinti girtuoklystę, o musų wadowas stengiasi platinti. Priesz szitą begėdiszką straipsnį musų Kooperatywiszką draugystę po wardu "Lietuvos Prekėjai" ir parapijonai(?) protestuojame ir reikalaujame atszaukimo. Mes nenorime, kad musų kunigas nekaltai turėtų but apsemeiziamas kokių melagių. Plėzimas garbės žodžių ir rasztu yra uždruostas kiekwienoje wiszpatystėje wioje pasaulėj (Ar ir bažnyčioje R. K.? Red.) Mes norėtume, kad toks korespondentas butų pastytas priesz tiesdarystą už toki begėdiszką nuplėsimą garbės. Blaiwusis, raszydams, pasirupino patirti ne mierio prekų draugystės, ne jos stowio, už tai wisą melagingai apskelbė. Matyt isz jo korespondencijos, kad jis troszko iszlieti wisą sawo tulžį ant ypato kunigo, kuris jam nieko blogo ne padarė.

Musų prabaszcziaus buwo ir yra didžiausiu nepreteliu girtuokliawim, jis nerėmė ir nerems girtawimų. Blaiwusis girdėjo skambinant, anot lietuwiszko (turbut lenkiszko? Red.) priezdžio, bet nežino kokių bažnyčio, teip ir su uždėjimu "Prekėjų Draugystės", nežinodamas nieko apie jos mierius, sumislyjo pameluoti ir dar begėd szkai garbės plėzti musų kunigo.

Mieris musų draugystės "Lietuvos Prekėjų" yra: idant swieunyomis spēkomis įteigti pardawinyčių wisokių gėrymų. Pelnas nuo prekystos eis ant praplatinimo kitių szakų prekystos, de szimtas nuozimtis bus paskirtas ant tautiszkių labdarinių dalykų. Musų draugystė pasitiki iszaiškinti girtuoklystą o neplatinti(?). Reikia ir ta žinoti, jog Waterbury, mažam miestelyj, kur neperdidelis lietuvių skaitlius gyvena, turime 10 saliuų gerai užsilaikančių, badai ant kiekwieno saliuo pareina po 100 dazčių, tai galima suprasti, kiek kruwinai uždribto pinigų darbininko eina ant sunaikinimo žmonių sveikatos, apswalginimo proto ir kitokių nedorybių, o jeigu dar priekaityti tuos pinigų, kuriuos lietuviui iszduoda ant adwokatų, ant sudų, tai jau butų nupirkt wisų Brooklyn. O kas suskaitys wisokius papiktinimus, kuriuos sėja musų lietuwiszki saliuai, tai ne ant jaučio skuros nesrasztytum! Už tai, mieli broliai lietuvi! norėdami sustabdyti tą praieiktą girtuoklystą, uždėdami wisi lietuviui Waterburio wieną saliuą, kuris neplatintų girtuoklystą, kaip dabar, bet naikintų(?) Musų saliuos bus nedeliomis uždarytas, kaip prows miesto prisako, o teipgi wieszai protestuos ir reikalau, idant wisi saliuai butų uždaryti. Girtuokliui arba pasigėrusiam neduos gert ir nelaikys saliuo, ne duos kazyruot isz pinigų, bjaurių žodžių pliauskų, tokiu būdu sumadįs girtuoklystas (nelabai Red.). Jau nuo keletos metų Waterburio tuli tautiečiai teip prasigėrė, kad negal užmokėti mēnesinių skolų groserinėms draugystės, o jeigu Dieue mylėk liog, bedarbės, tai tada miestas turi maityti; gana pasitaiko ir tokių, kaip numirsza kudikis, tai iszbręja isz miesto, pasilepia ant tulo laiko, o tada turi miestas palaidoti ir jojo szejmyną maityti. Ar tai mums gražu, ar negėda musų tautai; ar gi jau negalima toki blogą iszaiškyti? Už tai mes rupinamės jį baisyti nedorybė iszaiškyti isz musų miesto. Gal mums pasiseks per uždėjimą gero ir teisingo saliuo iszaiškinti teip baisyti iszkerėjusią girtuoklystą (Klin klinem, kaip sako lenkal Red.).

Daugiausiai musų tautiečiai prageria nedėlioms dienų, kuri paswęsta ant atilso, ant dwaszkų darbų, tai mus broliai pralaidžia ant girtawimo, kazyrawimo ir pesztynių. Kas suskaitys, kiek musų tautai kenkia girtuoklystos? Kad ne jos, tai mes lietuviui butume jau seniai apszwiebt. Girtuoklystos yra didžiausia musų nelaimė. Naikinkime jas per uždėjimą kooperatywiszką saliuų, kur butų užwestas geras ir teisingas rōdas, o tas sumadys, o gal ant galo iszaiškys isz musų tarpo tą baisyj nelaimę (Koku būdu? Red.).

Komitetas.

Iz augszcziaus patilpusio rasztu ne matome, kame p. Blaiwojo pameluota: jis raszė apie saliuą, saliuos gi yra. Ant iszaiškiniomo girtuokliawim yra daug waisų, bet saliuai prie tokių ne gal but priekaityti. Isz ilgų iszwadziujimų Komiteto nieks ne supras, kaip jis su saliuo pagelba tikisi girtuoklystas sumazinti. Red.

Isz wisur.

Į Mieste Rio Janeiro, Brazilijoje, iki sziol buwo 224 apsirgimai indiszku maru. Isz apsirgusių 99 pasimrė.

Į Mieste Mugden, Mandžurijoje, iszlėkė į padanges parako krautuwės, prie ko 50 žmonių liko užmuszty.

Į Mieste Gilane, Turkijoje, į katalikiszkią bažnyčią įsiveržė pulkas ginkluotų albaniečių ir iszskerdė 50 žmonių susirinkusiu ant diemaldystos. Sudegino bažnyčią ir ēsanciją prie jos mokyklą.

Į Belgijoje, mieste Bruxellesj kį tik pasibaigė prows Jono Szpido, kuris 4 d. balandžie szwė į wadiuojantį per Belgiją Anglijos sosto įpėdini, kunigaisztį Walijos. Sudas jauną szwėwį nusprendė patalpinti į pataisymą įtais, kol jis ne priuags pilnų metų.

Tuluose Wokietijos krasztuose siautė baisios wėtros ir audros su debesų praplyszimais. Aplinkinėse mieste Kassel netikėtai užgimiusiose twanuose ce mažai naminių galvijų ir žmonių prigėrė. Ties Wuertburgu, Bawarijoj, siautė smarki wėtra, 6 žmogystos likosi užmusztos. Aplinkinėse Elberfeldo, ant Reino, net kelios deszimty žmonių likosi užmuszty. Kaime Krajaaka, netoli Konitz, Wakarinij Prusų provincijoj, perkunas užmuszė 18 žmonių. Kaime Lehonitz, netoli Gedanjos (Danoigo), užmuszė wisus saunius szejmynos lepkio Milowskio teip, kad nieks ne iszliko.

Į Waliszczuje Gyoengyoes-Tarja, Wengrijoj, užimė nesutikimai tarp parapijonų ir prabaszcziaus už mokintojų; parapija atsisakė priimti kunigo iszrinktą, o kunigas wėl ne norėjo priimti to, kurio parapija norėjo. Kunigo įerzinti parapijonai pranesė jam, kad jie pasitraukia isz katalikiszko bažnyčios ir reikalawo, idant tas butų bažnyčioj pagarsintas. Kanigas wienok, tikėdamas, kad parapijonai priesz jį nusilenks, wilko su pagarsinimu. Tas dar labiaus ir teip kunigo nekenčiančius parapijonus suerzino ir jie wisu pulku užpuolė ant klebonijos. Žandarai stengėsi žmones iszsekirstyti, bet kad ne įtenegė, pradėjo szaudyti. Prie to 20 žmonių likosi sunkiai sužeisti. Mat ne tik Amerikoj menkos doros kiojai sėja neapykantą, o kaip kada gimdo ir kraujo praliejimus.

NAUJI ISZRADIMAI.

Į Prancuiziskas akių daktaras Bertremieux persitikirno, kad didžiausią trumpamatystą galima iszgydyti įleidžiant į akį po laszų pilokarpinos.

Į Prancuiziski iszradėjai Lemetre ir Bivior iszrado prietaisus, kurios pritaistytos prie wargonų arba prie pianų isz iszraszo na tas, teip kaip ant jį instrumentų kas grajija ir tai daug teisingiaus negu tai galima grajijant isz paprastų natų. Užrasztys prietaisus paženklinimus užtenka paskui perrasztyti tikroms natoms

ir darbas gatawas. Szitos abiejų iszradėjų prietaisus palengwje muzikams darbą, kadangi jiems ne reiks wisai laiko: praleisti ant rasztu natų sawo kompozicijų.

Į Garsus angliszkas iszradėjas Maxim iszrado lekiančią torpedą, kuri paleista ant oro ties prieszo kariuona, plyszia ir aplieja su sierinia rugszczia wisą apaczioj stowinciją kariuonę, ją sudegina. Kitas Maximo iszradimas yra ne iszpasakytos greitumo, kaip kulka, torpedinis laiwais, nuo kurio ne gali apsisaugoti nė jokia szios dienos laiwynė. Wieno tokio lawelio užtenka ant iszaiškiniomo skaitlingiausios prieszo laiwynės.

Į Wokietis Rummel isz Kalifornijos iszrado masziną, su kuria kiekvienas greitai ant sawo reikalų gali padaryti ledą; padarymas szimto swarų ledo kasztuoją tik 24c. Apart to, su ta maszina galima kasztose wasaros dienos atsaldyti gywenimus, wandenį susaldyti ir apsaugoti nuo pagedimo greitai gandancius walgio produktus. Ar teisybė wisas, ką žada iszradėjas, nežinia, bet jo iszradimas ne randa pritarimo Amerikos kapitalistų.

Į Amerikonas Thomas J. Porter iszrado masziną, su kurios pagelba, nors pinigai butų ir geriausiai padirbti, galima juos tuojais pašinti, kad jie netikri, kadangi ne tikri, nors ir iszpuola per maszinos skyklutę ant stiklinės platformos, bet neižduoda eskambėjimo. Iszrasza maszina duoda pažinti wien ne tikrus si. dabinius ir aukšnius pinigus, bet Porter ant to ne apseitoja ir darbuojasi toliau ant iszradimo maszinos atekimui ne tikrų piniginių pinigų nuo tikrų ir gerų.

Į Parydij pradėjo siuti drabužius moterims isz audimo padirbtos isz sziaudų, be jokiu kitių priemazyimų. Iszradėjuj tokio audimo yra Schubatz. Audimas tas minkštas ir lengwas kaip ir sziki, o pigenis negu iszaustas isz medwienės.

Į Mieste Fridrichshafen, Wokietijoj, kį tik atliko bandawones su nauju padirbtu Zeppelinu orlaidiu. Bandawones pasisekė kuo geriausiai: orlaidys lėkė lengwai, kaip laiwais ant wadens i wisas puses, lygiai priesz wėją, kaip ir pawėjui ir perlekė 35 mylias nusileido. Padirbtas szito orlaidio kasztawo 1300000 markų.

Į Wienas angliszkas inžinierius susekė, kad isz paprasto kwarcio arba isz kwarcinės pieškos galima dirbti ne tik stiklą, bet ir siulus ir isz jų austi žwilgancius lengwus audimus. Tokiai kwarcinis audimas sunkiai uždėga, ant jo sudeginimo reikia 1200° pagal Celciaus termometrą szilumos.

Į Prancuiziskas inžinierius Dussant iszrado garsiai kalbantį telefoną, prie kurio nereikia wisai priariantini, bet girdėt kalbą isz tolo. Prancuiziskas randas ketina nuo iszradėjo nupirkti iszradimą ant sawo reikalų.

Draugyszi u Reikalai

Didelė Ekurszj

Brooklynio ir New Yorko lietuwiszka parapija 15 d. liepos daro pasiwatinię (ekurszon) ant mariu. Jau turi pamandyta pulkiausią laiwą, ant kurio gali tilpti 2.500 žmonių. 200 poru ant sykio galės szokti prie skambėjimo pulkios lietuwiszkos muzikos. Bus tai labiausiai pasilinkimimas. Todėl wisus lietuvius, idant kuokaltalingiausius iszrinktu nuozirdžiai užkwiezia.

Komitetas.

Retkale lietuwiszkos kolonijos. Chicago, 14 liepos, 3 waldas ubatos wakare, salėje Jono Kudulio, 839 Blue Island ave. wostides lietuviui tures sawo smirlinkimo reikalą lietuwiszkos kolonijos Chicago, todėl wisus, norintus eiza apsiepti lotus kwiecia susirinkti. Jau daug lietuwiu lotus apsiepko, nes wietą gėra, gradi ir lotal pigis, todėl medžiame ateiti ir apsiepti juos.

Komitetas.

APIE TURTŲ ĮSDIRBIMĄ.

Paraše Schram.

(Tąsa.)

Tai gi vertė kiekvieno stalo skyrium, pagal musų pavyzdį, daro netik visuotinai reikalingas laikas, kuris priguli nuo wartojimo geriausių įrankių ir nuo geriausios darbo sistemos; čia reikia dar atkreipti atydą ant to, ar tas visuotinai reikalingas darbo laikas isztikro tapo suwurtotas pakakinimui tikrų wisuomenės reikalawimų. Jeigu to laiko tiek nereikėjo, kiek jo suwurtota, tai likinys (kas wirtsu suwurtota) duoda nenaudingą darbą, pertai gi ir nedaro jokios vertės.

V

Dar keli žodžiai apie vertę.

Augščiaus parodėme jau nuopelną garsaus mokinto socialisto Karoliaus Markso, kad jis isaiškino mums taworų vertę. Vienok nereikia mislyti, jog socialistas nė is šia nė čia isrado sawo isaiškiniimą; socialistų nuopelną daro tas, kad jis bėpusiskai suprato ir nusprendė tyrinėjimais kitių mokslinčių, kurie padėjo pamatinį akmenį mokslui apie wisuomeniską ukę.

Adomas Smith, Anglijos mokintas vyras, kurį wadina tėvų politiskos ekonomijos, dar prieš 100 metų, t. y. 1770 metuose parašė veikalą: "Apie tautų turtingumą", kuriame sako:

"Kiekviena naudingame daikte yra tulas daugumas darbo, kurį mainome ant kito, kas yra skaitoma per zenklą vertės to kio pat daugumo darbo. Darbas buvo pirmutinė prekė, pirmutiniai pinigais, kuriais už wisą buvo mokama."

Tai gi matome, kad Smith buvo jau gerai supratęs, jog daugumas žmogaus darbo, ēsantis šiam ant tame daikte, yra vertės pamatu ir pagamina vertę.

Kitas Anglijos mokslinčius, Dovydas Rikards, dar tikriaus išguldė vertės prasmę. Jisai isrodė, jog mainoma vertė taworų, kurių galima pridirbti, pagal norą, daugiau ar mažiau, pagamina ir reiskia daugumas suwurtoto jiems darbo. Tą pat galima dar aiškiaus isreikšti štai kaip: mainomą vertę visų daiktų, kurių daugumą galima padidinti ar pamazinti pagal norą, wisada gali buti sudėta is ēsancijos joso darbo daugumos.

Mokintas amerikietis Keri nužengė wieną žingęnį dar toliau ir isrodė, jog vertė priguli nuo daugumo darbo reikalingo ne taworui padaryti, bet wienam daiktui į kitią perdirbti, nes dirbdami koki nors toworą, nepagamina me jį, bet tik perdirbame; kaip antai: miltus perdirbame į duoną ir tt. Is tyrinėjimų visų šitų mokslinčių pasinaudojė Marks, kuris teip aiškiai iswėdė vertę, kaip tai mes isaiškinome jau aname skyriuje.

Lieka dabar mums perziurėti, ar musų isaiškinimą vertės wisur galima pritaikinti? Jeigu musų isaiškinimas yra tikras, tai turi tiktai ne tik musų laikui, bet ir perėjusiems amziams ir net, tokiems, kada kiekvienas žmogus dirbo wien sau ir jokios pagelbos nuo kitių nereikalawo.

Beto, musų isaiškinimas vertės turi tiktai net ir tokiems daiktams, kurių daugumas wisiskai ne gali buti padidintas žmogaus darbų, tai yra ir tokiems daiktams, kurių padauginimas priguli ne tik nuo žmogaus darbo, bet ir nuo gamtos įtekėnės, kaip antai: nuo gero arba blogo uždėrijimo. Mums turi net pasiekti isaiškinti ir pramanytą vertę tų mainomų daiktų, kurie tapo taworais (t. y. esti mainomi) vien tik dėlei tulos visuomenės twarkos, kaip antai vertė žmogaus darbo, žemės ir tt., kurie tai daiktai šigdien teipgi yra taworai.

Persitikirnsite, skaitytojai, jog tik pūk isaiškinimas vertės atliktas Markso wisą isaiškina. Tai atsiminkime dar kartą, jog pagal tą mokintą apgyneją darbininkų: vertė kiekvieno taworo yra mueruojama laiku suwurtoto wadiniam visuotinai reikalingam žmogaus darbui, suwaduotam taworui padaryti arba, tikriaus sakant, perdirbti, nes kiekvienas taworas yra tai perdirbiny kito jau ēsancio daikto (kaip antai duona is miltų ir tt.).

Paziurėkime dabar, ar sitas isaiškinimas tinka ir tokiems daiktams, kuriuos dirbdavo wien sau gyvenantis žmogus; tai yra paziurėkime, ar pavyzdžiui imant, tas pasakos wiensėdis Robinsonas, gyvenantis wien sau ant salos, laikys sawo darbo waisius pagal vertę Markso isaiškintą.

Paklausykime, kaip patsai Marks aiškina Robinsono stovį.

"Robinsonas, nors jam gana menkai reikia, turi wienok ko ywariausius reikalus, kuriuos reikia pakakinti; dėlei to jisai turi atlikti istią eilę darbų, pasidaryti darbo įrankius, mebelius, užsianginti ozkas, zvejoti, medžioti ir tt. Apie mažąa nekalbame, nes tas darbas daro jam smagumą ir dėlio jį galima laikyti per atilę. Musų Robinsonas, nors jo darbai yra labai ywairus, žino wienok, jog visi tie darbai yra jo darbai, todėl jie yra tik ywairus pavidalai to paties žmogaus darbo. Beto jis turi pasikirstyti sawo laiką atsakomai tarp visų reikalingų darbų. Koks darbas užima daugiaus laiko tarp visų jo darbų, tas priguli nuo sunkenybių, kurias tas darbas sutinka ant sawo kelio, iki pakakina reikalą, kuriam jis yra paskirti. Tą Robinsonas patestė is patyrimo ir užisrašo ir apskaito vis tai, nes susimušus garlaivui, liko jam: knygos užrašams, atramentas, plunksna ir laikrodys. Tai gi Robinsonas su-

sirašo sawo daiktus wartojimui turimus, užisrašo darbus, kurie yra reikalingi, ant galo ir laika, kurį sugaista, kiekvieną daiktą bedirdamas. Tokiu būdu jo knygoje užrašyta visi tie dalykai, kurie pagamina vertę."

Kaip sunku musų gyvenime isdėstyti visus žmogaus darbus į paprastą darbą, dėlio kad darbai yra labai ywairus, teip lengwa, kaip matome, padaryti tai gyvenime žmogaus wiensėdžio. Tai gi matome, kaip Robinsonas, norėdamas pastatyti grintelę, pirmučiausiai apmasto, kaip reikėtų pradėti statyti, tai gi pirmučiausiai užsiima jis darbu mokinto žmogaus, paskui daro triobos planą ir įjesko wietą akmenimis, medžiams ir kiems daiktams sukranti—toku būdu atlieka pramoninko darbą. Ant galo jis pradeda tikrą darbą, kerta medžius, wėčia akmenis, stato ir tt., tai yra pradeda dirbti, kaip prastas darbininkas. Vis tai trusdamas musų Robinsonas, wisados žino, jog dirba ir nė kokia kita mintis ne gali ateiti jam į galvą. Jeigu jis ir patėmyti, jog per dieną, mastydamas apie pilną, mažiaus pailso, nėkaip vaikščiojęs wisą dieną, tai visgi abudu dalyku laikytų per darbą; jo mokslinis darbas isrodys jam lengvesnis ir smagesnis, negu pramoninko darbas, bet nė walandėję neabejos jisai, kad darbininko darbas yra sunkesnis.

Skirtumo tarp kwalifikuoto (tai yra mokinto, augštesnio) ir nekwalifikuoto (tai yra prasto) darbo nežino musų Robinsonas; jis žino tiktai, kad tas prastas darbas yra labai sunkus, gal daug sunkesnis negu mokslo darbas.

Jeigu nekartą jis turi per wisą dieną dirbti ant saulės ir prakaituoti, kad pailvinti ant darbawietės sunkų medžio stuobrį, jei kitą kartą perleis dieną ant upelio kranto ir medžių pawėsyje, pindamas pintines saw namams, tai jis neskaitys, kad pintinės daugiaus vertos negu stuobris, ir be abejonės jam bus smagiaus perleisti dar wieną dieną pinant pintines, negu wilekant stuobrį. Nusidirbimas apie stuobrį betrusiant, vers jį daugiaus brangint stuobrį negu pintines, nors jis abu darbu wienoki laiką dirbo.

Taippat galima pasakyti ir apie kitus jo darbo waisius. Jeigu baimė ugneslės arba užpuolimo priverstų jį išsirinkti daiktus, kuriuos galėtų išgelbėti, tai be abejonės galima pasakyti, kad jis išsirinkti, kiek galėdamas, tuos daiktus, kurių dirbimas buvo užmėgęs daugiaus laiko ir daugiaus pajiegų.

Bet vertė priguli ne tik nuo paprasto, bet dar nuo visuotinai reikalingo paprasto žmogaus darbo, mueruojamo laiku; tai yra: ne tas laikas, kuris tikrai buvo suwurtotas daiktui padaryti, daro vertę, bet skaitoma tik tas laikas, kuris suwurtota dirbant su wadiniam darbistum ir gabumu ir wartojant visus uzwaduojančius įrankius, sumažinančius darbą ir pasistengimą. Tiktai toksai darbas ir teip suwurtotas ant jo laikas yra reikalingu žmogui, gyvenančiam skyrium; wisuomeniskai—gi žmonėms gyvenant, tas laikas turi but dar visuotinai reikalingas.

Robinsonas, kuris sawo jaunystėje ismoko pinti pintines, patsai sau daro jas ant salos ir jam reikia wienos dienos: pintinei nupinti. Todėl kiekwiena pintinė werta jam dienos darbo. Bet tegul bus, kad kokią nors dieną, jausdamasi nesveiku, ar turėdamas sunkią arba sužeistą ranką, jis dirbo lėčiau ir wieną pintinę supins per dvi dieni. Ar gi dėl to tas pintines laikys per dwigubai brangesnės? Ar nežiurint to, jis skaitys tas pintines, kaip ir pirma, tai yra pagal darbą, kurį jis suwurtodavo pintinei nupinti pirma, sveikas budamas?

Arba paimekime kitą pavyzdį. Robinsonas iki turėjo akmeninį kirvį, turėdavo wisą dieną sugaisti ant nukirto medžio, teip, jeigu 5 medžių grintelėi reikėjo, tai jis 5 dienas turėjo kirsti. Bet štai jam pasisekė gauti geležinis kirvis, kuriuom jis gali į pusę dienos nukirsti 6 medžius. Ar gi dabar ateis jam į galvą, statant naują grintelę, skaityti 5 dienas medžiui nukirsti? Suprantama, kad dirbdamas, jis wartos naujus įrankius, sumažinančius darbą ir paskaitys tik tą laiką, kurį suwurtos, dirbdamas naujais įrankiais.

Dabar Robinsonas žino, kas reikia daryti, jis negalšina jau laiko mokeliskai darbą apmastydamas; žino jis ir wietą, kur gali rasti medžių ir akmenų, todėl jau nedirba pramoninko ninko darbu, pertai, dirbdamas, jis skaito tik darbininko darbą, neskaitydamas wisai darbo mokinto vyro ir pramoninko.

Žmogus, gyvendamas skyrium, moka wisiokus sawo darbus prilygti prie paprasto darbo; sulygindamas sawo darbo produktus tarp sawų, jis neskaito tikrai suwurtoto laiko, bet tik tą laiką, kurio reikalawo stovis jo darbo įrankių; sawo produktus jis brangina pagal laiką, kuris yra reikalingas jiems padaryti, ir tai tik tada, kada jis užsimano jį vertę išskaityti. Žodžiu, nors jis nežino Markso knygos, wienok vertę suprantą lygiai teip, kaip jį suprato tas garsus socialistas, o tas wėl patvirtina teisingumą socialistų mokslo.

Musų Robinsonui nė į galvą ne ateis sakyti, jog mažiausiai aisinantis ir lengviausias jam darbas yra daugiausiai wertas; atbulai, jis pasiweys šį tą isgerti ir užkasti, skaitydamas tai kaip koki užmokestį, po atlikto sunkaus ir kankinančio darbo, ir dėlio jis laikys tik tokius darbus per daugiausiai wertes.

Tiesa, su tokiais supratimais paklųstų musų tiepnolis dabartinėje wisuomenėje, kuri yra teip įtaisyta, jog dykaduoniaujantiems tenka liuto dalis darbo waisių, sunkus ir kankinantis darbas negauna net tokio užmokėsio, kaip paprasta kasdieninė duona.

(Toliaus bus.)

Wietines Zinios.

— Ant Robey uilyczos iszszoko isz relių wirtwinis karas. Prie to keli pasazieriai likosi gana skaudžiai apkulti.

— Pereitį sanwsitę Chicagoj net su wirszum 20 žmonių pasi mirė nuo karsczio saulės spindulių, o su wirszum 50 reikėjo gubenti į ligonbucius.

— Aplinkinėse Garfield parko 17 žmonių apsigro nuo ruytos mėsos. Matyt mėsa buvo ne sveika. Sweikatos užweizda tirinėja dabar tą atsitikimą, nežinia tik, ar suseks, per keno kalę nuodinga mėsa likosi žmonėms parduota?

— Namuose po nr. 3262 Hamilton ave. likosi užmestas Gustav Rogge. Užmestę jį ločia jo pati, kuri likusi suresztuota. Užmestę teisinasi, kad jį vyras musedė ir jį besigindama jį užmestę. Žinoma, apie jį kalbė spres sudas.

Dirbtuvėse Grand Crossing Tack Co., darbininkas Juozas Molecki tapo pagriebtas maszinio rato, kuris nutraukė su wiu wieng koją. Moleckis nugabeno į ligonbutį po nr. 7526 Ellis ave., bet nežinia, ar galima bus jį nuo mirties išgelbėti.

— Mc Douguet apskundė du policijantu, kuriu du jokių priežasčių ant jo užpuolė, isztraukė isz kiszeniaus \$150 ir aukšnių laikrodėlių. Jeigu tai teysbė, tai matyt, kad tarp Chicago's twardos dabofojų yra ypato, kurios ant kitokio užsiėmimo geriaus tinka negu ant dabofoju twardos.

— Dirbtuvėse Illinois Steel Co. užweizda ant nakties sulaukė 300 darbininkų. Jų moterys ir vaikai, isz wiso apie 1000 žmonių, stengėsi įsiveržti į dirbtuves ir dainuoti, kas atsitiko, bet jį ne leido, tik policijanti stowinti ant sargybos apreiskę, kad darbininkai sugrįžti namon rytmetį.

— Ant taworinės stocijos Chicago & Northern geležinkelio, atwaziawęs paimti ledą, likosi perszautas Karolis Sienkiewicz, tarnaujantis pas salioniją Lewandowski po nr. 356 N. Carpenter ul. Kas žingeidžiausia, kad nieks szuwio ne girdejo, matomai kulka atlekė isz toli. Bewezant į ligonbutį, Sienkiewicz pasimirė.

Pajieszkojimai.

Pajieszkau sawo szworgitę: Petro ir Jono Wisznewskių, isz Suwalky gub., Kidulų km. Teikis atsiszaukti swarbiar reikais ant adreso: Jurgis Szegaitis, 663 Elm St. Dayton, Ill.

Pajieszkau sawo draugų: Juozapo Dykšelio isz Sartinikų woi., Nikodem Owerlingo isz Żalpių kaimo ir Juozapo Sudekio isz Palodienų kaimo, wisi trys Kauno gub. Raseinių paw. Jie patys, ar kas kitas, teikis duoti žinę ant adreso: A. Burauskas, 57 Monroe St., Newark, N. J.

Pajieszkau Antano Dobrowolskio, isz Kauno gub., Sziaulų paw. Patulkinio kaimo. Jis pats, ar kas kitas, teikis duoti žinę ant adreso: W. Dobrowolskis, 4512 Laft St., Chicago, Ill.

Pajieszkau Motiejus Chechukau, Kauno gub., Raseinių paw., Smikurių kaimo. Jis pats, ar kas kitas, teikis duoti žinę ant adreso: Joseph M. Saracka, 471 Collinsville ave., E. St. Louis, Ill.

Pajieszkau sawo wyro, Ciprijono Pociaus, Kauno gub., Raseinių paw., Neczyčių kaimo. Jis pats, ar kas kitas, teikis duoti žinę ant adreso: Marijona Pocienė, Cfo Michael Bauza, Chicago Heights, Ill.

Pajieszkau draugo, Petro Lengwinio, isz Girininkų kaimo, Raseinių paw. Kauno gub. Jis pats, ar kas kitas, teikis duoti žinę ant adreso: Konst. Samalius, 75 Austin ave., Chicago, Ill.

Pajieszkau sawo brolio, Jono Kraucuno, Kauno gub., Sziaulų pawieto, Trisčių par., gwyeno Brooklynje. Jis pats, ar kas kitas, teikis duoti žinę ant adreso: Liudwikas Kraucunius, Box 539, Schenectady, N. Y. (7-27)

Pajieszkau sawo draugų: Stanislovo Riddiausio ir Wacłowo Mikalio, abudu Wilniaus gub., Traku paw., Merkinės parapijos. Jie patys, ar kas kitas, teikis duoti žinę ant adreso: Hipolitas Kriukonis, 104 Garden St., Lawrence, Mass.

Pajieszkau sawo draugų: Juozo Iwanauko, Juozo Giacino ir Motiejus Kamarauskas, wisi trys Suwalky gub., Marijampolės paw. Jie patys, ar kas kitas, teikis duoti žinę ant adreso: Jonas Skleika, 1012 Carson St., Pittsburg, Pa.

Aukos ant kankintiniu. J. W. Paszewiczla Mt. Carmel, Pa. \$3.00

Aukos ant Paryžiaus Parodos. J. G. Gwardzinskis Malanoy City, Pa. 15c

Kaip yra ant Sziaurinio Zengalio.

Szis klausymas yra kiekwienam žingeidus ir daugelis žmonių troksta dainuoti, ką isz sawo orlawio matė Andre, kurs, kaip girdėt, laimingai grįžtas isz sawo kelionės. Bet yra dalykai daug swarbesni, o apie kuriuos papras tai žmonės nelabai rupinasi. Pirmiausiai—yra tai musų sweikata, kuriai dabartinis karsczas oras grasiu didesniu pawėjum negu Andre'o gwyaszc'ai anie lediniai tyrai, ir wieninteliu apsigiumu czia yra tam tikros gyduolės, su drutinancijos ne tik fiziskų žmogaus organizmą, bet ir protiskų. Tokioms gyduolėms yra Trinerio American Elixir of Bitter Wine, kurs atgawina protį, walo kraują, pagerina apetitą ir suteikia sveiką miegą. Joseph Triner, 437 West 18th St., Chicago, Ill., fabrikudumas jį per ilgus metus, suteikė jam neužginčijama ypatingų gyduolių, geriausias sziamie karsczame laikie, ir tuomi pat sykikiu ypatingus puikauš gerimo, kurį gerdami ir mazi waikai, ir silpnos moteris, ir ligusti seneliai randa sau primynimą. Teip oras sziaurinio žengalo kaip ir szis trapiszkas karsczis žudo sawo batusma—jeigu gersi minėtą wyng.

Knygu!! Knygu!!

Apart daugybės wiskiu kitu knygu, galima dabar gauti "Lietuvos" redakcijoje ir szias gražias maldaknyges:

Mažas Aukso Altorius N. 3. \$1.25

Mažas Aukso Altorius N. 4. \$1.50

A. Olszewskis, 924—33rd St., Chicago, Ill.

Dr. Leonard Landes,

Lietuwiszka Daktaras.

134 E. 24th St., New York.

Garsingas gydytojas wyriskų ir moteriskų ligų. Mokinosi unwersitetu New York; praktikawo ligonbuciuose: Wiedniuje, Berlyne, karaliszkos mokykloje Londone, buvo pardinuoliu mokslo Lebanon, Ballouve, Port Graduate Hospital College ir t. t.

Užstetkina Ieszydydyma wius slaptų ir paprastų ligų, kaip pat: plančių, kepenų, skaudėjimų widurių, galvos, nepomietų, walpimų, skaudulius, šaldis, tymas, moteriskias ligas ir ne waisnų. Gydydymui nerwiskų ligų reikia naudoti elektriskias prietaisias.

Ligose Lytiskiu Daliu iszgydydysiu į keles dienas, teipogi ligas pilwo, uždegimų žarnų, iszdiuwiw pieno, skaudėjimų lūpų, nosies, akių, ausų, nustojimų pajiegy ir t. t. Iszgydymą užtikrina kiekwiename atsitikime. Chroniskias ligas gydau pasekmingai, ir slepamas ligas užlaikau slaptųbėje.

Dr. Leonard Landes,

134 E. 24th St., Cor. Lexington Av.

Offiso walandos: 1 nuo 9 ryto, iki 1 po pietų, nuo 8 iki 10½ walyto; nuo 2 iki 4 val. po pietų.

Roda per Gromatas Dykai.

Užpraszdami gydykias prisaukite \$1.00. Jeigu sergi, tai parasyk kiek turi metų, kiek sweri ir apzasyk sawo ligą, o az prisiusi gydykias kuriomis iszgydydys.

J. K. Chmielanskas, J. Silwerstein, & Co.

Didžiausias Lietuwiszka Cigaru ir cigaretu fabrikas

Dirbame Cigarus isz tikro Havanos tabako, Cigarus isz Kusziko ir Turkizko. Biznieriams dasioncziamie in wius Amerikos karsczus isz pigiausio preke. FABRIKAS: 408 S. Halsted St. KRAUTOWE OFISAS IR PARDAVINYCIA: 878-880 W. 33rd St., CHICAGO.

Dirbame Cigarus isz tikro Havanos tabako, Cigarus isz Kusziko ir Turkizko. Biznieriams dasioncziamie in wius Amerikos karsczus isz pigiausio preke. FABRIKAS: 408 S. Halsted St. KRAUTOWE OFISAS IR PARDAVINYCIA: 878-880 W. 33rd St., CHICAGO.

Dirbame Cigarus isz tikro Havanos tabako, Cigarus isz Kusziko ir Turkizko. Biznieriams dasioncziamie in wius Amerikos karsczus isz pigiausio preke. FABRIKAS: 408 S. Halsted St. KRAUTOWE OFISAS IR PARDAVINYCIA: 878-880 W. 33rd St., CHICAGO.

Dirbame Cigarus isz tikro Havanos tabako, Cigarus isz Kusziko ir Turkizko. Biznieriams dasioncziamie in wius Amerikos karsczus isz pigiausio preke. FABRIKAS: 408 S. Halsted St. KRAUTOWE OFISAS IR PARDAVINYCIA: 878-880 W. 33rd St., CHICAGO.

Dirbame Cigarus isz tikro Havanos tabako, Cigarus isz Kusziko ir Turkizko. Biznieriams dasioncziamie in wius Amerikos karsczus isz pigiausio preke. FABRIKAS: 408 S. Halsted St. KRAUTOWE OFISAS IR PARDAVINYCIA: 878-880 W. 33rd St., CHICAGO.

Dirbame Cigarus isz tikro Havanos tabako, Cigarus isz Kusziko ir Turkizko. Biznieriams dasioncziamie in wius Amerikos karsczus isz pigiausio preke. FABRIKAS: 408 S. Halsted St. KRAUTOWE OFISAS IR PARDAVINYCIA: 878-880 W. 33rd St., CHICAGO.

Dirbame Cigarus isz tikro Havanos tabako, Cigarus isz Kusziko ir Turkizko. Biznieriams dasioncziamie in wius Amerikos karsczus isz pigiausio preke. FABRIKAS: 408 S. Halsted St. KRAUTOWE OFISAS IR PARDAVINYCIA: 878-880 W. 33rd St., CHICAGO.

Dirbame Cigarus isz tikro Havanos tabako, Cigarus isz Kusziko ir Turkizko. Biznieriams dasioncziamie in wius Amerikos karsczus isz pigiausio preke. FABRIKAS: 408 S. Halsted St. KRAUTOWE OFISAS IR PARDAVINYCIA: 878-880 W. 33rd St., CHICAGO.

Dirbame Cigarus isz tikro Havanos tabako, Cigarus isz Kusziko ir Turkizko. Biznieriams dasioncziamie in wius Amerikos karsczus isz pigiausio preke. FABRIKAS: 408 S. Halsted St. KRAUTOWE OFISAS IR PARDAVINYCIA: 878-880 W. 33rd St., CHICAGO.

Dirbame Cigarus isz tikro Havanos tabako, Cigarus isz Kusziko ir Turkizko. Biznieriams dasioncziamie in wius Amerikos karsczus isz pigiausio preke. FABRIKAS: 408 S. Halsted St. KRAUTOWE OFISAS IR PARDAVINYCIA: 878-880 W. 33rd St., CHICAGO.

Dirbame Cigarus isz tikro Havanos tabako, Cigarus isz Kusziko ir Turkizko. Biznieriams dasioncziamie in wius Amerikos karsczus isz pigiausio preke. FABRIKAS: 408 S. Halsted St. KRAUTOWE OFISAS IR PARDAVINYCIA: 878-880 W. 33rd St., CHICAGO.

Dirbame Cigarus isz tikro Havanos tabako, Cigarus isz Kusziko ir Turkizko. Biznieriams dasioncziamie in wius Amerikos karsczus isz pigiausio preke. FABRIKAS: 408 S. Halsted St. KRAUTOWE OFISAS IR PARDAVINYCIA: 878-880 W. 33rd St., CHICAGO.

Dirbame Cigarus isz tikro Havanos tabako, Cigarus isz Kusziko ir Turkizko. Biznieriams dasioncziamie in wius Amerikos karsczus isz pigiausio preke. FABRIKAS: 408 S. Halsted St. KRAUTOWE OFISAS IR PARDAVINYCIA: 878-880 W. 33rd St., CHICAGO.

REUMATYZM.
NEURALGIE ir podolone choroby, wiyabizny na podetawie szialych NIEMIECKIOM PRAN NIEMIECKIOM, KOTWICZYNSKI, 31 MEDALI ZŁOTYCH i INNYCH. NIE MA NIC LEPSZEGO! Prawdziwy tyko na "KOTWICZYNSKI" w masy ochrowne P. A. Richter & Co., 315 West St., New York. 31 MEDALI ZŁOTYCH i INNYCH. 25 OT. 180 OT. Uzasie go i polowa: najawiezieli lekarz, wioducieli skaidiwe apiecznych dachowni i inne znakomite osoby. Sugeru ody i P. A. Richter & Co. 315 West St. N. Y.

—Tikrai Lietuwiszka—
Saliunas.

Geras alus, seniausios arielkos, kwo-pianti cigari, ir czysta wietla del uzieliw. Apart to wiedeili ir czysta sale ant mitingui, balui, weseiliu ir kitoki zabowu.

Jonas Petroszius, 168 W. 18th St. karte Union, Chicago.

Naudokites!

Kas prisius \$9.00 aplyks geriausia ir naujauas mados maszineke gramotoms drukoti. Šiu maszineke teip gerai spausdina, kad kiekwienas, nors ir maziutis moksietas, per 10 minučių ismoksta daili drukoti. Prie kiekvienos maszinekos dociama gramota, kurios kilmzima bei popieruma su puikiomis kylekomis ir gražiais apskaitimais dociama rašyti. Tokiu popieru tuzinas kawtoja \$3c, o tuzinas \$1.00. Agento reikalaujame kiekvieno lituwizko apigardę, ir isdociant gers uždėditi Rašyti szialien.

W. Kudarauckas, Box 234, Lawrence, Mass.

Kas prisius \$9.00 aplyks geriausia ir naujauas mados maszineke gramotoms drukoti.

Kas prisius \$9.00 aplyks geriausia ir naujauas mados maszineke gramotoms drukoti.

Kas prisius \$9.00 aplyks geriausia ir naujauas mados maszineke gramotoms drukoti.

Kas prisius \$9.00 aplyks geriausia ir naujauas mados maszineke gramotoms drukoti.

Kas prisius \$9.00 aplyks geriausia ir naujauas mados maszineke gramotoms drukoti.

Kas prisius \$9.00 aplyks geriausia ir naujauas mados maszineke gramotoms drukoti.

Kas prisius \$9.00 aplyks geriausia ir naujauas mados maszineke gramotoms drukoti.

Kas prisius \$9.00 aplyks geriausia ir naujauas mados maszineke gramotoms drukoti.

Kas prisius \$9.00 aplyks geriausia ir naujauas mados maszineke gramotoms drukoti.

Kas prisius \$9.00 aplyks geriausia ir naujauas mados maszineke gramotoms drukoti.

Kas prisius \$9.00 aplyks geriausia ir naujauas mados maszineke gramotoms drukoti.

Kas prisius \$9.00 aplyks geriausia ir naujauas mados maszineke gramotoms drukoti.

Kas prisius \$9.00 aplyks geriausia ir naujauas mados maszineke gramotoms drukoti.

Kas prisius \$9.00 aplyks geriausia ir naujauas mados maszineke gramotoms drukoti.

Kas prisius \$9.00 aplyks geriausia ir naujauas mados maszineke gramotoms drukoti.

Kas prisius \$9.00 aplyks geriausia ir naujauas mados maszineke gramotoms drukoti.

Kas prisius \$9.00 aplyks geriausia ir naujauas mados maszineke gramotoms drukoti.

Kas prisius \$9.00 aplyks geriausia ir naujauas mados maszineke gramotoms drukoti.

Kas prisius \$9.00 aplyks geriausia ir naujauas mados maszineke gramotoms drukoti.

Kas prisius \$9.00 aplyks geriausia ir naujauas mados maszineke gramotoms drukoti.

Kas prisius \$9.00 aplyks geriausia ir naujauas mados maszineke gramotoms drukoti.

Kas prisius \$9.00 aplyks geriausia ir naujauas mados maszineke gramotoms drukoti.

Kas prisius \$9.00 aplyks geriausia ir naujauas mados maszineke gramotoms drukoti.

Kas prisius \$9.00 aplyks geriausia ir naujauas mados maszineke gramotoms drukoti.

Kas prisius \$9.00 aplyks geriausia ir naujauas mados maszineke gramotoms drukoti.

Kas prisius \$9.00 aplyks geriausia ir naujauas mados maszineke gramotoms drukoti.

Kas prisius \$9.00 aplyks geriausia ir naujauas mados maszineke gramotoms drukoti.

Kas prisius \$9.00 aplyks geriausia ir naujauas mados maszineke gramotoms drukoti.

Kas prisius \$9.00 aplyks geriausia ir naujauas mados maszineke gramotoms drukoti.

Kas prisius \$9.00 aplyks geriausia ir naujauas mados maszineke gramotoms drukoti.

Kas prisius \$9.00 aplyks geriausia ir naujauas mados maszineke gramotoms drukoti.

Kas prisius \$9.00 aplyks geriausia ir naujauas mados maszineke gramotoms drukoti.

Kas prisius \$9.00 aplyks geriausia ir naujauas mados maszineke gramotoms drukoti.

Kas prisius \$9.00 aplyks geriausia ir naujauas mados maszineke gramotoms drukoti.

Kas prisius \$9.00 aplyks geriausia ir naujauas mados maszineke gramotoms drukoti.

Kas prisius \$9.00 aplyks geriausia ir naujauas mados maszineke gramotoms drukoti.

Kas prisius \$9.00 aplyks geriausia ir naujauas mados maszineke gramotoms drukoti.

Kas prisius \$9.00 aplyks geriausia ir naujauas mados maszineke gramotoms drukoti.

Kas prisius \$9.00 aplyks geriausia ir naujauas mados maszineke gramotoms drukoti.

Kas prisius \$9.00 aplyks geriausia ir naujauas mados maszineke gramotoms drukoti.

Kas prisius \$9.00 aplyks geriausia ir naujauas mados maszineke gramotoms drukoti.

Kas prisius \$9.00 aplyks geriausia ir naujauas mados maszineke gramotoms drukoti.

Kas prisius \$9.00 aplyks geriausia ir naujauas mados maszineke gramotoms drukoti.

A. Sukurskis & Co.

Lietuwiszka CIGARU FABRIKAS

Dirba Cigarus isz tikro Havanos tabako. Biznieriams dasioncziamie in wius Amerikos karsczus isz pigiausio preke. Uziatko geriausia tabaka ant papieros, im portuotą isz Maskolijos ir Turkijos. Fabrikas: 1125 N. Maplewood ave. Ofisas ir Krautuve: 325 S. Halsted CHICAGO.

Dirba Cigarus isz tikro Havanos tabako. Biznieriams dasioncziamie in wius Amerikos karsczus isz pigiausio preke. Uziatko geriausia tabaka ant papieros, im portuotą isz Maskolijos ir Turkijos. Fabrikas: 1125 N. Maplewood ave. Ofisas ir Krautuve: 325 S. Halsted CHICAGO.

Dirba Cigarus isz tikro Havanos tabako. Biznieriams dasioncziamie in wius Amerikos karsczus isz pigiausio preke. Uziatko geriausia tabaka ant papieros, im portuotą isz Maskolijos ir Turkijos. Fabrikas: 1125 N. Maplewood ave. Ofisas ir Krautuve: 325 S. Halsted CHICAGO.

Dirba Cigarus isz tikro Havanos tabako. Biznieriams dasioncziamie in wius Amerikos karsczus isz pigiausio preke. Uziatko geriausia tabaka ant papieros, im portuotą isz Maskolijos ir Turkijos. Fabrikas: 1125 N. Maplewood ave. Ofisas ir Krautuve: 325 S. Halsted CHICAGO.

Dirba Cigarus isz tikro Havanos tabako. Biznieriams dasioncziamie in wius Amerikos karsczus isz pigiausio preke. Uziatko geriausia tabaka ant papieros, im portuotą isz Maskolijos ir Turkijos. Fabrikas: 1125 N. Maplewood ave. Ofisas ir Krautuve: 325 S. Halsted CHICAGO.

Dirba Cigarus isz tikro Havanos tabako. Biznieriams dasioncziamie in wius Amerikos karsczus isz pigiausio preke. Uziatko geriausia tabaka ant papieros, im portuotą isz Maskolijos ir Turkijos. Fabrikas: 1125 N. Maplewood ave. Ofisas ir Krautuve: 325 S. Halsted CHICAGO.

Dirba Cigarus isz tikro Havanos tabako. Biznieriams dasioncziamie in wius Amerikos karsczus isz pigiausio preke. Uziatko geriausia tabaka ant papieros, im portuotą isz Maskolijos ir Turkijos. Fabrikas: 1125 N. Maplewood ave. Ofisas ir Krautuve: 325 S. Halsted CHICAGO.

Dirba Cigarus isz tikro Havanos tabako. Biznieriams dasioncziamie in wius Amerikos karsczus isz pigiausio preke. Uziatko geriausia tabaka ant papieros, im portuotą isz Maskolijos ir Turkijos. Fabrikas: 1125 N. Maplewood ave. Ofisas ir Krautuve: 325 S. Halsted CHICAGO.

Dirba Cigarus isz tikro Havanos tabako. Biznieriams dasioncziamie in wius Amerikos karsczus isz pigiausio preke. Uziatko geriausia tabaka ant papieros, im portuotą isz Maskolijos ir Turkijos. Fabrikas: 1125 N. Maplewood ave. Ofisas ir Krautuve: 325 S. Halsted CHICAGO.

Dirba Cigarus isz tikro Havanos tabako. Biznieriams dasioncziamie in wius Amerikos karsczus isz pigiausio preke. Uziatko geriausia tabaka ant papieros, im portuotą isz Maskolijos ir Turkijos. Fabrikas: 1125 N. Maplewood ave. Ofisas ir Krautuve: 325 S. Halsted CHICAGO.

Dirba Cigarus isz tikro Havanos tabako. Biznieriams dasioncziamie in wius Amerikos karsczus isz pigiausio preke. Uziatko geriausia tabaka ant papieros, im portuotą isz Maskolijos ir Turkijos. Fabrikas: 1125 N. Maplewood ave. Ofisas ir Krautuve: 325 S. Halsted CHICAGO.

Dirba Cigarus isz tikro Havanos tabako. Biznieriams dasioncziamie in wius Amerikos karsczus isz pigiausio preke. Uziatko geriausia tabaka ant papieros, im portuotą isz Maskolijos ir Turkijos. Fabrikas: 1125 N. Maplewood ave. Ofisas ir Krautuve: 325 S. Halsted CHICAGO.

Dirba Cigarus isz tikro Havanos tabako. Biznieriams dasioncziamie in wius Amerikos karsczus isz pigiausio preke. Uziatko geriausia tabaka ant papieros, im portuotą isz Maskolijos ir Turkijos. Fabrikas: 1125 N. Maplewood ave. Ofisas ir Krautuve: 325 S. Halsted CHICAGO.

Dirba Cigarus isz tikro Havanos tabako. Biznieriams dasioncziamie in wius Amerikos karsczus isz pigiausio preke. Uziatko geriausia tabaka ant papieros, im portuotą isz Maskolijos ir Turkijos. Fabrikas: 1125 N. Maplewood ave. Ofisas ir Krautuve: 325 S. Halsted CHICAGO.

Dirba Cigarus isz tikro Havanos tabako. Biznieriams dasioncziamie in wius Amerikos karsczus isz pigiausio preke. Uziatko geriausia tabaka ant papieros, im portuotą isz Maskolijos ir Turkijos. Fabrikas: 1125 N. Maplewood ave. Ofisas ir Krautuve: 325 S. Halsted CHICAGO.

Dirba Cigarus isz tikro Havanos tabako. Biznieriams dasioncziamie in wius Amerikos karsczus isz pigiausio preke. Uziatko geriausia tabaka ant papieros, im portuotą isz Maskolijos ir Turkijos. Fabrikas: 1125 N. Maplewood ave. Ofisas ir Krautuve: 325 S. Halsted CHICAGO.

Dirba Cigarus isz tikro Havanos tabako. Biznieriams dasioncziamie in wius Amerikos karsczus isz pigiausio preke. Uziatko geriausia tabaka ant papieros, im portuotą isz Maskolijos ir Turkijos. Fabrikas: 1125 N. Maplewood ave. Ofisas ir Krautuve: 325 S. Halsted CHICAGO.

Dirba Cigarus isz tikro Havanos tabako. Biznieriams dasioncziamie in wius Amerikos karsczus isz pigiausio preke. Uziatko geriausia tabaka ant papieros, im portuotą isz Maskolijos ir Turkijos. Fabrikas: 1125 N. Maplewood ave. Ofisas ir Krautuve: 325 S. Halsted CHICAGO.

Dirba Cigarus isz tikro Havanos tabako. Biznieriams dasioncziamie in wius Amerikos karsczus isz pigiausio preke. Uziatko geriausia tabaka ant papieros, im portuotą isz Maskolijos ir Turkijos. Fabrikas: 1125 N. Maplewood ave. Ofisas ir Krautuve: 325 S. Halsted CHICAGO.

Dirba